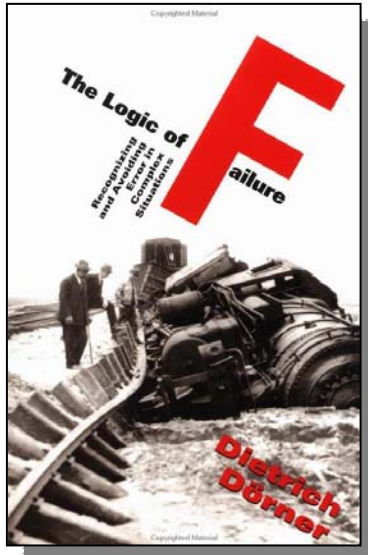

F The Logic of **Failure**

เงื่อนไขแห่งความล้มเหลว

ผูกเงื่อนไข-ขมวดปม

นานๆ ครั้งครับที่เราจะมีโอกาสได้เห็นแบบปกหนังสือมันๆ อย่างนี้ซักหนหนึ่ง แม้แต่หนังสือที่เกี่ยวกับ graphic design หรือ typography โดยตรง ก็ยังไม่ค่อยจะเห็นแบบนี้ด้วยซ้ำไป ยิ่งสำหรับหนังสือแนวจิตวิทยาทางธุรกิจอย่างหนังสือเล่มนี้ด้วยแล้ว ไม่ค่อยจริง ๆ ครับที่จะพบเห็นการออกแบบปกที่โลดโผนขนาดนี้

ถือว่า “แบบปก” ทำได้ดีมากครับ ซึ่งบังเอิญว่าผมไปสะดุดกับมันเข้าในระหว่างที่ท่อง internet ไปตามประสา ความน่าสนใจอันดับต่อมาคือคำที่เขาเลือกมาใช้เป็น “ชื่อหนังสือ”, **The Logic of Failure**, โดยผมเน้นความสนใจไปที่คำว่า **Logic** ทั้งที่รู้ความหมายอยู่ก่อนแล้ว แต่ก็อุตส่าห์ไปเปิดพจนานุกรมมาเทียบอีกครั้ง เพื่อทดสอบ “ความตั้งใจ” บางอย่างของคนทำหนังสือเล่มนี้

logic /loj'ik/ n. 1. The study of the principles of reasoning, esp. of the structure of propositions as distinguished from their content and of method and validity in deductive reasoning. **2a.** A system of reasoning: *Aristotle's logic*. **b.** A mode of reasoning. **c.** The formal guiding principles of a discipline, school, or science. **3.** Valid reasoning. **4. The relationship between elements and between an element and the whole in a set of objects, individuals, principles, or events: There's a certain logic to gridlock. ... [ME < OFr *logique* < Lat. *logica* < Gk. *logike* (*tekhne*), (art) of reasoning, logic, fem. of *logikos*, of reasoning < *logos*, reason]**

logic ไม่ใช่เรื่องของ “เหตุผล” อย่างตรงๆ ตัว แต่มันหมายถึง “หลักการแห่งเหตุและผล” มันเป็นเรื่องของ “ระบบ” เป็นเรื่องของ “ความสัมพันธ์” ระหว่างองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ที่อยู่ในระบบ หรือ ระหว่างปัจจัยหนึ่ง ๆ กับความต่อเนื่องของ **ความสัมพันธ์ในภาพรวมของปัจจัยทั้งหมดของระบบ** ซึ่งในภาษาไทยเราก็มีการใช้คำว่า “ตรรกะ” สำหรับเป็นคำแปลของ logic ในบางครั้งอยู่ด้วย เพื่อที่จะแยกแยะมิติของความหมายที่แตกต่างระหว่าง logic กับ reason ที่เราแปลกันว่า “เหตุผล” อยู่ก่อนแล้ว

แต่แทนที่ผมจะแปลชื่อหนังสือเล่มนี้ว่า “ตรรกะแห่งความล้มเหลว” ผมกลับเลือกที่จะใช้คำว่า “เงื่อนไขแห่งความล้มเหลว” แทน เพราะคำว่า “ตรรกะ” ในความรู้สึกส่วนตัวของผมแล้ว มันออกจะมึนงงอายุทางวิชาการมากไปหน่อย ประกอบกับความล้มเหลวหรือความผิดพลาดหลายๆ อย่างในชีวิตการทำงานของพวกเขา นั้นก็มักจะสื่อไปถึงความยุ่งยากและความสลับซับซ้อนของกระบวนการคิดและกระบวนการในการปฏิบัติงานซะมากกว่า ซึ่งทำให้ผมนึกถึง “เงื่อนไข” หรือ “ปม” อะไรซักอย่างที่มีนัยขุกขยักจนยากแก่การแยกแยะให้เห็นชัดๆ

หรือเข้าใจกันได้ง่ายๆ ... แล้วก็บ่อยครั้งครับที่ปัญหาหลายๆ อย่างจะมีรากเหง้ามาจาก “ปมเชื่อง” ในทางจิตวิทยาของคนทำงานด้วยเหมือนกันที่สร้าง “เงื่อนไข” แห่งความวุ่นวายจนนำไปสู่ “ความไม่เข้าท่า” อีกสารพัดอย่างที่เราน่าจะเรียกว่า “ความไม่สำเร็จ” ก็ได้ ถ้าบังเอิญว่าคำอย่าง “ความล้มเหลว” เป็นคำต้องห้ามที่แสดงถึงห้วงการเดินของหัวใจของใครบางคนเข้า ☺

ผมอาจจะชอบใจในการการเล่นกับ “คำ” หรือ “ภาษา” ที่เลือกใช้ในแต่ละความหมายของมนุษย์ด้วยกันอยู่บ้าง แต่ก็อยากจะเตือนๆ กันไว้ด้วยความจริงใจว่า ไม่ว่าสิ่งที่เราเรียกด้วยชื่อที่ฟังแล้วนุ่มประสาทหู หรือดูแล้วสบายแก่สายตา หรือเสพแล้วอ่อนคลายความเครียดให้กับจิตวิญญาณขนาดไหนก็ตาม แต่หากว่าเจ้าสิ่งนั้นๆ ยังไม่ใช่สิ่งที่เราคาดหวังเอาไว้แล้วละก็ ... ทุกๆ ชื่อที่เอ่ยอ้างออกมานั้นก็จะมี “ชื่อสามัญ” ร่วมกันอยู่เสมอครับ ... คือเราจะเรียกพวกมันว่า “สิ่งที่ไม่ต้องการ” ด้วยกันทั้งหมดนั่นแหละที่เดวิดเชียว ... แล้วถ้าเป็นพวกนิยมคำสั้นๆ ในแบบของผมละก็ ... น่าจะเรียกว่า “ชยะ” นะสำหรับกากเดนที่ไม่ได้ต้องการพวกนั้นนะ !!

Mr. Z.,
กรุงเทพฯ, 26.04.2004

วิปริตที่ประโลมโลก

“ไม่มีสัตว์ 4 เท้าชนิดไหนในโลกที่เดินหรือวิ่งด้วยเท้าแค่ 3 ข้าง เพราะไม่รู้มาก่อนว่าตัวเองมีขาเหลืออยู่อีกข้างหนึ่งที่ไม่เคยถูกใช้งาน ?!”

หลายปีมานี้มีหนังสือหนังสือมากมายที่แนะนำเกี่ยวกับวิธีการในการใช้สมองของพวกเรา เรา ราวกับว่าพวกเราทุกคนมี “ต่อมอิทธิฤทธิ์” บางอย่าง ที่หากมีการที่มิให้ถูกทำหรือถูกจ้วงหวะลงไป ปู่เราก็จะกลายเป็นสุดยอดแห่งนักคิดในสหัสวรรษได้ในพริบตา !! หลายๆ กระแสก็พยายามโฆษณาชวนเชื่อว่ ระบบการศึกษาได้ทำให้สมองอีก 90% ของพวกเราหายไป ซึ่งคนที่เชื่อความคิดแบบนี้จริงๆ ก็คงจะทำสมองตัวเองหายไปแล้วจริงๆ อย่างที่เขาว่าเหมือนกัน ... น่าจะจัดให้เป็นบุคคลประเภท “โง่โดยความสมัครใจ” !!

การเชื่อว่ามนุษย์เรามีสมองซีกซ้าย-ซีกขวาที่ทำงานไม่เท่ากัน หรือการเชื่อว่าเราใช้งานสมองเพื่อการคิดเพียง 10% ของที่สามารถใช้งานได้ทั้งหมด เป็นเพียงนิยายวิทยาศาสตร์เท่านั้น หรือถ้าจะให้ตรงประเด็นจริงๆ ก็ต้องเรียกว่า “นิยายประโลมโลก” ซะมากกว่า เพราะมันเป็นความเชื่อที่ขัดแย้งกับธรรมชาติที่แท้จริง !! แต่ก็ก็เป็นกระแสที่ถูกสร้างขึ้นมาลอบประโลมคนที่ไม่ประสบความสำเร็จทั้งโลกให้ยังมีความหวังในชีวิตด้วยการ take course กับบรรดานักคิดวิปริตประโลมโลกเหล่านั้นนั่นเอง

“คำจริงไม่เพราะ คำเพราะไม่จริง”

เราควรจะต้องเชื่อแล้วละครับว่า ไม่มีมนุษย์คนไหนที่ถูกทำให้สับสนเรื่องซีกสมองมาแต่กำเนิด พวกเราถูกธรรมชาติสร้างมาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์แบบแล้วทุกคน ยกเว้นว่าใครอยากเชื่อว่ตัวเองพิกลพิการนั้น ก็ต้องปล่อยตามใจมันไปละครับ ... เสือกโง่เอง !!

เราเป็นของเราอย่างนี้แหละ เปลี่ยนแปลงอะไรไม่ได้อีกแล้วครับ จะกันด่าว่าฟ้าดินหรือตำหนิทวยเทพบนสวรรค์ชั้นฟ้า หรือจะกล่าวโทษพระเจ้าในทุกพระชื่อพระนาม หรือสบลใส่บุพการีของตัวเองก็แล้วแต่จะคิดและทำกันเอาเอง ถ้าใครเชื่อว่าการทำอย่างนั้นแล้วพวกเรามีทางที่จะเจริญขึ้น หรือสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขรูปแบบชีวิตที่ถูกสร้างเสร็จสมบูรณ์ไปแล้วนี้ได้ หรือว่าใครจะหลงใหลได้ปลื้มและภูมิใจในความสมบูรณ์แบบของตัวเอง จนไม่สนใจใยดีต่อการศึกษาและพัฒนาอะไรให้กับชีวิตนี้อีกแล้ว ... ปล่อยมันทั้ง 2 ประเภทให้หมดอาลัยตายอยากไปคนละอารมณ์ของมันอย่างนั้นเถอะ เพราะพวกมันสมบูรณ์แบบได้แค่นั้นแล้วจริงๆ !!

เพราะโลกไม่ได้พัฒนาขึ้นมาจากการด่าทอพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ แล้วก็ไม่ได้เจริญขึ้นมาจากน้ำลายเหม็นๆ ที่ดีแต่สรรเสริญเยินยอพระองค์โดยไม่ยอมลงมือทำอะไรเลย !!

วิทยาการและเทคโนโลยีทั้งหลายล้วนเกิดจาก **ความยอมรับ** ในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ แล้วพยายามสรรสร้างสิ่งอื่นขึ้นมาทดแทน พี่น้องตระกูล Wright จึงพยายามสร้างปีก และตัดแปลงเครื่องยนต์แทนที่จะมีวแต่ปลุกชนซึ่งเต้าเอาไว้บินอย่างนก ...

“ความสำเร็จ” หรือ “ความล้มเหลว” จึงเป็นเรื่องของ “นิสัย” ใน “สันดาน” ของแต่ละคนเอง พระเจ้าองค์ไหนๆ ก็ไม่เกี่ยวอีกแล้ว ยกเว้นพวกที่ลบหลู่พระเจ้าเท่านั้นที่จะเอาแต่ร้องขอ รวากับว่าพระเจ้าเป็น “ชั่วช้า” ที่ต้องคอยปรนนิบัติรับใช้มันทุกอย่างไปจนตลอดชีวิต ซึ่งก็ต้องปล่อยให้ “กรรมของพระเจ้า” แลหะครบ โทษฐานที่ไม่ QC ให้มันดี ๆ ซะก่อน เพื่อกำจัดรูปแบบชีวิตที่ไร้คุณภาพ ประเภทนั้นออกไป ก่อนที่มันจะมีโอกาสได้หายใจ !!

เพราะเรื่องราวทั้งหมดเป็นผลมาจาก “นิสัย” ใน “จริตสันดาน” ที่ถ่ายทอดผ่านออกมาทาง “การกระทำ” สิ่งที่เราควรจะต้องสนใจจึงเป็นเรื่องของ “การศึกษา” เพื่อพัฒนา “นิสัยที่ดี” ให้แก่ตน อันจะนำไปสู่ “การกระทำที่ถูกต้อง” ที่ยังประโยชน์แก่ชีวิตของตนเองและผู้อื่น ... ที่ต้องรู้จักคือ “ตัวเอง” ไม่ใช่ “พระเจ้า” ... ลำพังเฉพาะที่พระองค์ต้องบีบบังคับให้ทันกับความ ยันมี sex ของคนทั้งโลกก็หมดเวลาบนสวรรค์ไปแล้วครับ ท่านจึงไม่ว่างพอจะมานั่งคิดหรือทำอะไรให้กับพวกเราอีก !! ...

ดังนั้น ... “ตน” จึงต้องเป็น “ที่พึ่ง” แห่งตน นะถูกแล้ว ...

เพราะตัวเราเอง

ที่เป็นเงื่อนไข และปมของทุกเรื่องทุกราว

ไม่ว่าจะประสบกับ “ความสำเร็จ” หรือว่า “ความล้มเหลว”

เพียงแต่ว่าที่ต้องพยายามค้นหาให้เจอนั้น ไม่ใช่เศษเสี้ยวในสมองที่ขาดหายไป

แต่เป็นนิสัยเลว ๆ ที่พวกเราเองนั่นแหละปมเพาะเอาไว้ !!

กับธรรมชาติดั้งเดิมแท้ๆ ที่เป็นมาตรฐานของ “กระบวนการทำงาน” ในระบบสมอง

พระเจ้าท่านก็ให้ภาพ jigsaw ของท่านมาแค่นี้แหละ

.. ภารกิจที่เหลือก็อยู่ที่เราว่าจะต่อให้ออกมาเป็นอะไร ..

วัตถุประสงค์

หรือ

สิ่งลามกอนาจาร

.. อู .. ย .. ลี ..

The Logic of Flintstones

“ธรรมชาติ” หรือจะเรียกว่า “มาตรฐาน” ก็ได้ถ้าไม่นิยมคำว่า “ข้อจำกัด” ของสมองมนุษย์ก็คือ มันถูกออกแบบมาให้คิดคำนวณแบบ linear หรือ “เชิงเส้น” เท่านั้น ... แต่ก็ไม่ใช่เหตุผลที่คนเรานิยมทำงานแบบ “ใช้เส้นใช้สาย” นะ เพราะถ้าจะให้ถูกต้องกับความหมายจริงๆ แล้วนั้น ประเภทที่คนทั่วไปเขาเรียกว่า “เส้นสาย” นะ ควรจะใช้คำว่า “เส้นสรวง” ซะมากกว่า แบบเดียวกับที่เราเช่น “เปรต” หรือเหล่า “สัมภเวสี” ที่ไม่ยอมไปผูกไปเกิดอย่างนั้นเลย !!

ลักษณะของกระบวนการคิด “เชิงเส้น” ก็คือ มันจะคิดอะไรที่โยงใยกันเป็น “โครงข่าย” หรือ network ที่สลับซับซ้อนไม่ค่อยได้ และเป็นมาตรฐานการทำงานที่เผ่าพันธุ์ของเราอนุรักษ์เอาไว้ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์โน่นแล้ว ไม่ใช่เพิ่งมาป่วยใช้แบบ alzheimer เมื่อระยะไม่กี่ปีที่ผ่านมา ... ปัญหาของพวกเราก็คือ เราคือมนุษย์หินในยุคของ **เครือข่ายข้อมูลข่าวสารแบบ digital** ที่ทุกอย่างผูกไซ้และโยงใยกันอย่างสลับซับซ้อนทั้งยังส่งผลกระทบถึงกันและกันอย่างรวดเร็วมาก ... กลายเป็นความยุ่งยากเกินกว่าที่ “ตาเถนเชิงเส้น” จะสามารถปรับกระบวนการคิดที่เป็นผลมาจากปฏิกิริยาทางเคมีในระดับ gene ของเผ่าพันธุ์ตัวเองได้ทัน ...

ความจริงก็คือเราไม่ได้ “โง่” แต่ออกอาการ “งงงง” นิดหน่อยกับทุกๆ ปรากฏการณ์เท่านั้น ... เราไม่ได้ฉลาดไปกว่าคนโบราณเลยในแง่ของกระบวนการคิด และคนโบราณก็ไม่ได้ฉลาดกว่าเราในแง่ของการแก้ปัญหา ... แต่โลกที่วุ่นวายโกลาหลอย่างมากมายมหาศาลนี้ เพราะทุกอย่างส่งผลกระทบได้รวดเร็วกว่าในยุคของคนโบราณเท่านั้นเอง จึงทำให้พวกเรา “งงงง” หนักกว่าและรุนแรงกว่า !!

การตัดแต่งด้านพันธุกรรมอาจจะเป็นทางออกหนึ่งของการแก้ปัญหาทางเผ่าพันธุ์ เพื่อที่เราจะมีกลไกสมองเป็น **multi-tasking** จริงๆ แทนระบบ **single mode** หรือ **ad hoc basis** อย่างที่ผ่านมา แล้วจะให้ดีก็ต้องพัฒนาระบบ **graphic** ในสมองให้มีหลากหลายมิติมากขึ้น เพราะ **สมองของคนเราทำงานได้ดีกับเฉพาะ “รูปภาพ” เท่านั้น** ... มันเป็นกลไกหนึ่งของธรรมชาติครับ สมองที่ไม่สามารถคิดอะไรที่สลับซับซ้อนจำเป็นต้องมีความสามารถในการ “สร้างแบบจำลอง” ขึ้นมาเป็นภาพในสมองเพื่อร่นระยะเวลาในการคิดของมันเอง เขาเรียก “ภาพในสมอง” เหล่านี้ว่า **Supersignals**

มันคือความเป็นจริงของเผ่าพันธุ์อันน่าเศร้า ...

แต่การพุ่มพ่ายกับชะตากรรมตามธรรมชาติเป็นเรื่องที่เหลวไหล
พี่น้องตระกูล Wright จึงยังมีชนฮีโร่ที่ยาวพอๆ กันกับพวกเราเมื่อตอนที่พวกเขา
ประกาศความสำเร็จของการทดลองบิน !!

เพราะการยอมรับรู้ถึงขอบเขตที่เป็นข้อจำกัด
คือจุดเริ่มต้นของการคิดค้นเพื่อบุกฝ่าออกไป

ไม่อย่างนั้นเราจะ **BREAK THROUGH**
ด้วยการเจาะอะไรไม่ทราบ ... ถ้าไม่ลามก ...?

คนฉลาดจึงมักจะคิดอะไรๆ อย่างตรงไปตรงมา ... แต่คนโง่ๆ มักจะพยายามกววนอ้อมค้อมให้
คิดเคี้ยวเลี้ยวลดจนุ่นวายสับสน ... เพราะไม่ฉลาดจึงต้องพยายามอวดว่าคิดเยอะ
อาศัยความงมงายของคนอื่นเป็นดัชนีชี้วัดความภูมิใจในความอสังสัยต่อธรรมชาติของเผ่าพันธุ์ตัวเอง

“ความล้มเหลว” ส่วนใหญ่จึงมักจะแตกหน่อแตกกอออกมาจาก “ความเหลวไหล”
ในกระบวนการคิดของแต่ละคนนั่นเอง เกือบทั้งหมดล้วนเป็นเพราะเราไม่ทำใจให้ยอม
“รับรู้อันตราย” ในข้อจำกัดทางธรรมชาติของเผ่าพันธุ์ตัวเอง ...

พยายามใช้งานสมองแบบ **multi-tasking** ทั้งที่ฝืนกับธรรมชาติ

กระโดดไปกระโดดมาทางความคิดจนมันตุงอยู่แค่ปากทางเก่ง แต่ไม่ทะลุไปไหนเลย

ไม่ประกอบภาพในสมองให้เรียบร้อยก่อน เอาแต่ดูๆ มั่วๆ กับสิ่งมั่วๆ

ไม่ชัดเจน หรือไม่อย่างนั้นก็เอาแต่จับจ้องอยู่กับเหลี่ยมใดเหลี่ยมหนึ่งอย่างไม่เียงเหวเอาเลย

มันเป็นเหตุผลเดียวกับที่ว่าทำไมหนังสือประเภท **How-To** ทั้งหลายถึงขายดีกันนัก เพราะ
บรรดานักคิดนักเขียนเหล่านั้นเขาย่อยสลาย “โครงตาข่ายของเรื่องราว” ต่างๆ ลงมาเป็นหัวข้อ
เล็กๆ พอให้กระบวนการรับรู้ของผู้คนกระเดือกเข้าไปได้เป็นคำๆ เป็นเรื่องๆ แบบ **linear** ที่
เข้ากันพอดีกับกระบวนการทำงานทางสมอง และโปรดสังเกตว่าหนังสือขายดีส่วนใหญ่จะมีการ
ย่อใจความหลักๆ ของแนวความคิดของเขาออกมาเป็น “รูปภาพ” เรียกกันว่า “แบบจำลอง”
หรือ **model** ... อย่าง **Michale Porter** ก็สร้าง **model** ชื่อว่า **Porter 5 Forces** ใน
หนังสือเล่มแรกของเขา ถัดจากนั้นก็จะมี **Value Chain Model** ในหนังสือเล่มที่สอง หรือ
ของคนอื่นๆ อีกเยอะแยะ ที่มีคนรวบรวมเป็นเล่มไว้แล้วใน **Management Power Tools**

แนวความคิดที่ดังๆ จนหลายๆ คนจำได้และกล่าวขวัญถึงนั้นจะเป็น **“รูปภาพ”** เสมอ

เพราะว่า **เผ่าพันธุ์** แบบของพวกเรามันมีธรรมชาติของสมองอย่างนี้ !!

Supersignals

มีอยู่คำหนึ่งจากหนังสือ The Logic of Failure ที่น่าสนใจพอสมควรครับ นั่นก็คือคำว่า **supersignals** ซึ่งผมบังเอิญรู้สึกว่ามันจะได้ความหมายที่ชัดเจนกว่าคำอื่นๆ ในกลุ่มเดียวกัน อย่างเช่น mental model, หรือ reality model และรวมทั้งคำที่ธรรมดาๆ อย่าง perception ซึ่ง Dr. Edward de Bono ชอบใช้ในงานเขียนของเขา โดยผู้เขียนรายนี้, Dietrich Dörner, ได้ให้คำอธิบายคำว่า supersignals ของเขาไว้สั้นๆ ด้วยตัวอย่างที่น่าฟังทีเดียว ...

The situation is not made up of a multitude of elements that must be interpreted individually. It is a “gestalt” just as the face of an acquaintance, instead of being a multitude of contours, surfaces and color variations, is a face.

Supersignals reduce complexity, collapsing a number of features into one. We learn supersignals from experience and our supply can differ greatly from another individuals.

เขาบอกว่าองค์ประกอบทั้งหลายเหล่านี้แต่ละสถานการณ์นั้น ไม่จำเป็นว่ามันจะต้องถูกพิจารณาเพื่อ “ตีความแบบแยกส่วน” เสมอไป ... เพราะในโลกแห่งความเป็นจริงก็คือ พวกเรามักจะ “ตีความแบบเหมารวม” เป็นกระจกของ “ข้อมูลเดียว” ไม่ต่างจากการที่เราจดจำใบหน้าของผู้คนที่เราไม่ได้แยกส่วนประกอบของใบหน้าหนึ่งๆ เป็นกลุ่มของเส้นโค้งเส้นเว้าหรือรีหรือย่นย่นแต่ละริ้วบนใบหน้า, หรือลักษณะของผิวพรรณ, หรือความแตกต่างของสีสันแต่ละหย่อมๆ บนใบหน้า ... แต่เราจะจดจำได้จาก “ทั้งใบหน้า” พร้อมๆ กัน !!

ส่วนใหญ่อแล้ว supersignals จะเป็นผลลัพธ์ของ “การสะสมจากประสบการณ์” โดยแต่ละบุคคล เช่นเดียวกับการขับขี่ยานพาหนะต่างๆ ... เมื่อตอนเริ่มต้นเราก็มักจะรู้สึกว่าทุกอย่างละเอียดล้นแล้วแต่เป็นเรื่องที่ต้องพะวงพะวัง แต่พอเราคุ่นเคยชำนาญแล้ว เราเองก็เกือบจะไม่ใส่ใจในรายละเอียดต่างๆ เหล่านั้นเหมือนตอนที่หัดขับใหม่ๆ อีกเลย ... การขับขี่ยานพาหนะของเราเป็นไปเองตามธรรมชาติ ราวกับโลกทั้งโลกได้กลายเป็นระบบ automatic ไปหมดแล้วอย่างนั้นแหละ ซึ่งเหตุผลสำคัญของปรากฏการณ์นี้ก็คือกระบวนการคิดและตัดสินใจของพวกเราได้สร้าง supersignals ของการขับขี่ยานพาหนะไว้เรียบร้อยแล้วนั่นเอง

นี่คือ “กลไกการทำงานปกติของสมอง” ที่จะคอยกลั่นกรองทุกๆ รายละเอียดแล้วจัดแบ่งหมวดหมู่เข้าเป็น “กลุ่มก้อนของประสบการณ์” ใหม่ หรือที่เรียกว่า **supersignals** ในที่นี้ ก็เพื่อที่สมองของเราจะสามารถลดภาระของการนึกคิดและตัดสินใจทุกๆ รายละเอียดที่สลับซับซ้อนของปัจจัยต่างๆ ลงไปให้อยู่ใน **pattern** ที่ง่าย ๆ ตาม “**ปกติวิสัย**” ของมันเอง ... บางครั้งจึงมีคนเรียก “กลุ่มก้อนของประสบการณ์” เหล่านี้ว่า *mental model* ซึ่งผมจะแปลว่า “แบบจำลองทางความคิด” บางตำราก็จะเรียกว่า *reality model* โดยผมแปลมันว่า “แบบจำลองของความจริง” ส่วน Dr. Edward de Bono จะนิยมเรียกว่า *perception* หรือ “การรับรู้” โดยเสนอความคิดรวบยอดอยู่คำหนึ่งว่า ...

Perception is real, even if it is not true.

การรับรู้เป็นความจริงเสมอ แม้ว่าบางครั้งมันจะไม่ถูกต้องก็ตาม

นี่จึงเป็นที่มาของทุกๆ ปัญหาในโลก เพราะ supersignals หรือ mental models ของแต่ละคนไม่ใช่สินค้าที่ “ป๊อป” ออกมาจากโรงงานอุตสาหกรรมเป็น lot ใหญ่ๆ แต่มันถูกสร้างขึ้นมาจาก “กรอบทางความคิด” และ “ประสบการณ์” ที่แตกต่างกันของแต่ละคน ... ดีความได้อีกอย่างว่า “ไม่มีมาตรฐาน” หรือ “ไม่มีระบบคุณภาพ” ที่เชื่อถือได้นั่นเอง ... ดังนั้นมันจึงมีทั้งประเภทที่ถูกต้องเหมาะสม แล้วก็ประเภทที่คลาดเคลื่อนจนถึงขั้นห่วยแตกไปเลย ... ซึ่งในทางศาสนาเขาก็จะเรียกกันว่า “สัมมาทิฐิ” กับ “มิจฉาทิฐิ” นั่นเอง !!

ความรู้ในด้านศาสนาที่น่าสนใจก็อยู่ที่ตรงนี้ครับ ผมไม่ได้อ่านหนังสือธรรมะเพราะตัวเองเริ่มยุ่งเข้าสู่วัยชราหรือเพราะ “**บ้าเห่อ**” ไปตามแฟชั่นแบบนักการเมืองที่เอาศาสนามาบังหน้าว่าตัวเองเป็นคนที่น่าเคารพนับถือ ทำนองว่ามีศรัทธาแก่กล้าขนาดใช้ “**ชัฏดิน**” มาปั้นเป็น “**รูปหล่อเสียน**” พระพุทธเจ้าเพื่อเช่นสรรวบูชาแบบไสยศาสตร์ ... แต่ผมอ่านเพราะผมสนใจใน “ความเป็นมนุษย์” ผมอ่านเพราะศาสนาเป็นเรื่องของ “จิตวิทยาโบราณ” ที่บันทึกกระบวนการทำงานของความคิดและจิตใจของมนุษย์ไว้อย่างค่อนข้างละเอียดมาก

ทัศนคติในการอ่านหนังสือธรรมะหรือคัมภีร์โบราณแบบของผมจึงไม่ค่อยจะเหมือนกับอีกหลายๆ คนในสังคมส่วนใหญ่ คือไม่ได้อ่านเพราะเชื่อถือหรือศรัทธา แต่อ่านเพราะอยากรู้ อยากรู้อะไรและเพราะอยากรู้อ่านเป็นสำคัญ บางครั้งก็อ่านเอาไว้เถียงให้คอเป็นเอ็นกับพรรคพวกเพื่อนฝูง หรือไม่กี่เพราะอยากรู้อะไรเห็นขัดแย้งกับคำสั่งสอนของพระของเจ้าอีกหลายๆ คนด้วยซ้ำไป ซึ่งต้องขอยืนยันว่าไม่ได้ “**อ่านเอาบุญ**” อย่างแน่นอน ... จะว่าไปแล้ว ลักษณะอย่างนี้ก็ถือว่าเป็น supersignals ได้ประเภทหนึ่งเหมือนกัน เพราะมันจะ focus ไปที่มุมใดมุมหนึ่งของหลักธรรมคำสั่งสอนมากกว่ามุมของความเลื่อมใสศรัทธา หรือความเคารพนับถือแบบลึกลับลึทธิทั่วๆ ไป

จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ครับ เพราะการที่ผมยกเอาเรื่องนี้ขึ้นมาเอ่ยถึงนั้น ไม่ใช่อยากจะโฆษณาชวนเชื่อว่าเป็น mental model หรือ supersignals แบบนี้เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วตาม “หลักกาลามสูตร” ผมเพียงแต่อยากจะเอ่ยอ้างไว้เป็นตัวอย่างว่า ไม่ว่าความคิดหรือทัศนคติไหนๆ ที่ตกผลึกจนกลายเป็น mental model หรือ supersignals ของแต่ละคนไปแล้วนั้น

มันก็แค่ “**เป็นจริงเสมอ**” ในกมลสันดานและกระบวนการคิดตามแบบของคนๆ นั้น ไปอีกนานแสนนาน ไม่ว่ามันจะมีความถูกต้องเหมาะสมมากน้อยแค่ไหนก็ตาม ซึ่งโดยปกติทั่วไปแล้ว เจ้าตัวของแต่ละคนจะมีคติประจำใจไว้ต่อกับวิถีคิดหรือทัศนคติแบบอื่นๆ ว่า “**ช่างแม่ง**” ด้วยกันทั้งนั้น ไม่ว่าจะการแสดงออกของแต่ละคนจะดูนุ่มนวลหรือป่าเถื่อนขนาดไหนก็ตาม เพราะการเปลี่ยนแปลง “**ภาพในสมอง**” หรือ **mental model** หรือ **supersignals** ของแต่ละคนเป็นการสร้างความยุ่งยากให้กับชีวิตของบุคคลนั้นๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การที่คนเราไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง หรือมักจะออกอาการ “**กบในกะลา**” แบบที่ไม่ค่อยยอมคิดอะไรนอก “**กรอบความคิด**” หรือ “**กรอบความเชื่อ**” ของตัวเองนั้นจึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะ “**ธรรมชาติ**” มากๆ

ความเกี่ยวข้องกันระหว่าง **supersignals** กับ “**ความล้มเหลว**” ทั้งหลายแหล่ในสังคมมนุษย์ก็คือ ...

มนุษย์ส่วนใหญ่จะมีความ “**หลงตัวเอง**” ว่าความล้มเหลวหนึ่งๆ นั้นเป็นเพราะคนอื่นๆ **ไม่รู้หรือไม่เข้าใจใน “ความเป็นจริง”** เท่ากับที่ตัวเองรู้ ...

ในทำนองว่า “**ความล้มเหลว**” เป็นเพียง “**ปรากฏการณ์**” ที่จะเกิดขึ้นกับเฉพาะคนอื่นๆ เท่านั้น !!

เวลาที่เรารู้เรื่องราวที่เป็น “**ความล้มเหลว**” ของคนอื่น ๆ นั้น เรามักที่จะเชื่อมั่นว่ามันเป็นสิ่งที่ไม่มีทางเกิดขึ้นกับตัวเราอย่างแน่นอน เพราะว่าเราได้เห็นแล้ว ได้รู้มาก่อนแล้ว

มันเป็นเรื่องของ “**ความหลง**” ที่ไปยึดติดกับ “**แบบจำลอง**” ที่สมองของเราสร้างขึ้นมา ทั้งๆ ที่ทุกๆ “**แบบจำลอง**” นั้นเป็นเพียง “**กลุ่มก้อนของประสบการณ์**” ที่กลไกทางสมองของเราสร้างขึ้นมาเพื่อ “**กลบเกลื่อน**” ธรรมชาติของมันที่ยังไม่สามารถทำงานแบบ **multi-tasking** ได้เท่านั้นเอง ... แนนอนที่กลไกนี้ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเรากับการใช้งานสมองมีความลัดสั้นในด้านของเวลาลงไปอย่างมาก ... แต่ไม่ว่า “**แบบจำลอง**” นั้นจะสวยสดงดงามหรือวิจิตรตระการตาแค่ไหนก็ตาม มันก็ไม่มีทางที่จะเป็น “**ตัวเป็นๆ**” ของเหตุการณ์หนึ่งๆ ไปได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน 100% ... จุดนี้ต่างหากที่เราจะต้องทำความเข้าใจและต้องระมัดระวังอย่างใส่ใจที่สุดเสมอ !!

“**การคิดนอกกรอบ**” จึงหมายถึงการคิดนอกกรอบของ “**แบบจำลอง**” ที่ “**ตัวเอง**” เป็นผู้สร้าง ไม่ใช่หมายถึงการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่คนอื่น ๆ ในสังคมเขาวางเป็นมาตรฐานร่วมกัน ... เราเองต่างหากที่จะต้องศึกษาและประมวลข้อมูลต่างๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนว่า **supersignals** หรือ **mental model** หรือ “**กรอบทางความคิด**” หรือ **paradigm** แบบไหนที่เราหลงไปยึดติดกับมันอยู่ ไม่ใช่จ้องแต่จะยึดเยียด “**แบบจำลอง**” ของตัวเองให้ชาวโลกเขายอมรับด้วยคำ

โฆษณาชวนเชื่อให้คนอื่นต้องเปลี่ยนแปลง ... เพราะนั่นหมายถึงการผลักภาระของความยุ่งยากในชีวิตของเราให้กับคนอื่น ๆ ต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบ ... ซึ่งเป็นอะไรที่มันทุเรศมาก !!

ที่โหมมาชะยัดยาวนั้นก็คือเรื่องของ **supersignals** ระดับ **high-end** คือค่อนข้างจะหนักไปทางวิชาการมากไปหน่อย และดูเหมือนว่าจะห่างไกลจากความเป็นจริงในชีวิตประจำวันของพวกเราพอสมควร ... เหตุผลหนึ่งก็คือ ผมตั้งใจจะใช้ตัวอย่างจากหนังสือที่เขาหยิบยกเอาไว้ แต่อีกเหตุผลหนึ่งก็เพราะผมตั้งใจจะให้เห็น “ความงุ่นง่าน” ของการสื่อสารด้วย “ภาพ” ที่ไม่เป็นที่คุ้นเคยกับส่วนใหญ่ของพวกเรา ... ความยุ่งยากทั้งหลายในชีวิตก็ล้วนแล้วแต่เป็นอย่างนี้เอง เกือบทั้งหมดจะเป็นเพราะความที่เราไม่คุ้นเคยกับภาพจำลองของเหตุการณ์นั้น ๆ เท่านั้น

ในความเป็นจริงแล้ว **supersignals** เป็นเรื่องที่ใกล้ ๆ ตัวพวกเราอย่างมาก และมีความเป็นไปได้สูงด้วยว่า มันใกล้ตัวจนพวกเราไม่ทันฉุกคิดถึงมันด้วยซ้ำไป ... อย่างเช่น “กุหลาบ” ... คำพูดสั้น ๆ เพียง 2 พยางค์ที่ใช้ทดแทนคำบรรยายที่จะต้องยัดยาวอีกสารพัดสารเพเพื่อสื่อความหมายถึงดอกไม้ชนิดหนึ่ง ... ภาพที่ทุกคนเข้าใจตรงกันกับภาษาที่ทุกคนรับรู้ร่วมกันนั้นเองที่เป็น **supersignals** เป็น “สื่อสัญลักษณ์” ที่ช่วยลดเวลาและความสับสนซับซ้อนของการสื่อสารระหว่างกัน

แน่นอนว่าแต่ละยุคแต่ละสมัย แต่ละสังคมแต่ละเผ่าพันธุ์ ต่างก็มี **supersignals** หรือ “สื่อสัญลักษณ์” ที่จะใช้สื่อถึงดอกไม้ชนิดนี้แตกต่างกันไป แต่ทั้งหมดก็ช่วยลดเวลาในการทำงานของสมองสำหรับสังคมมนุษย์ลงไปอย่างมากมายมหาศาล ... “ภาษา” จึงเป็น **supersignals** ที่สำคัญมากต่อกระบวนการวิวัฒนาการทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทุก ๆ แขนง ... หากบังเอิญว่าเรามีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารให้คนต่างชาติต่างถิ่นเข้าใจว่า “กุหลาบ” มีหน้าตาแบบไหน วิธีที่ง่ายที่สุดก็คือ **ใช้คำใด ๆ ก็ได้ที่ “ตรง” กับ “ภาพในสมอง” ของเขาคนนั้น** นี่คือ **ความสำคัญอย่างยิ่งยวดของ supersignals หรือ mental model ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการทำงานของ “สมอง”**

จะเห็นได้ว่าการทำงานของสมองมนุษย์มีระดับความเร็วที่หน้าตื่นตาตื่นใจเป็นอย่างมาก เพราะหาก “ภาษา” คือ “สื่อสัญลักษณ์” ที่เรียกว่า **supersignals** ที่สมองเก็บรวบรวมไว้ใช้ประโยชน์ในการสื่อสารแล้ว เราคงพอจะนึกออกได้ว่ามันจะ **switch** ตัวเองผ่าน “สื่อสัญลักษณ์” นับพัน ๆ หมื่น ๆ “กระจุก” ได้ภายในเวลาเพียงเสี้ยววินาทีเท่านั้นเอง ... แต่ “ความเร็ว” กับ “ความหลากหลาย” เป็นคนละเรื่องกัน *สมองของคนทั้งหมดยังทำงานในระบบที่เรียกว่า **single mode** ไม่ใช่ **multi-tasking** อยู่ดี ... มันยังทำงานเป็นเรื่อง ๆ แบบ **linear** หรือ “เชิงเส้น” เท่านั้น ไม่สามารถทำงานแบบ “ไขว้โยง” เป็นใยแมงมุม*

... ความมหัศจรรย์ของสมองจึงอยู่ที่ระดับความสามารถในการสร้าง **supersignals** ของมันเองขึ้นมาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ... เท่านั้น !! ... และเราต้องตระหนักไว้เสมอด้วยว่าการไขว้โยง “กลุ่มก้อนของประสบการณ์” ที่มีรูปแบบ จะมีผลที่ไม่ต่างไปจากการเรียบเรียงประโยคคำพูดหรือข้อเขียนที่ผิดมาตรฐานทางไวยากรณ์ด้วยเหมือนกัน **supersignals** จึงมีได้ทั้งที่คุณภาพต่ำและคุณภาพสูง เช่นเดียวกับ “เครื่องเพศ” ของมนุษย์ที่มีได้หลายค่าในหลากหลายระดับความสุภาพกับหลากหลายอารมณ์ความรู้สึกเวลาใช้ในการสื่อสาร (และการใช้งาน) จริงๆ ของมันเสมอ !!?

สิ่งที่ไม่อาจจะละเอียดได้เลยก็คือ **supersignals** ไม่ใช่สิ่งที่ “ฟ้าประทาน” แต่เป็นสิ่งที่ “สันดานกำหนด” อย่างแท้จริง

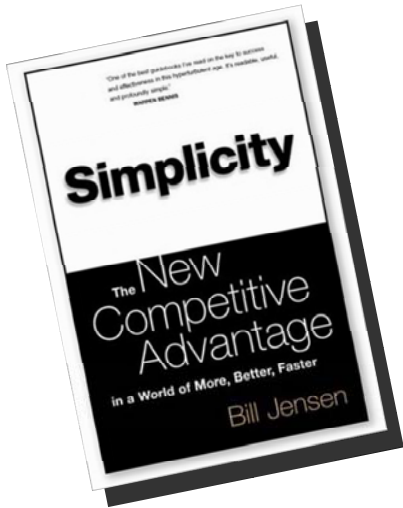
“ความไม่ถูกต้อง” ใดๆ หากเกิดขึ้นในจำนวนครั้งที่มากพอ ก็จะกลายเป็น “ความถูกต้อง” ไปในที่สุด

ด้วยเหตุนี้ การเลือกใช้อ้อยคำและการใช้ภาษาจึงถือเป็นเรื่องของ **supersignals** ในระดับหนึ่งด้วย โดยในระดับของบุคคลเราเรียกสิ่งที่ทำซ้ำๆ ว่า “นิสัย” เราเรียกนิสัยที่แก้ไขได้ยากกว่า “สันดาน” ... ในระดับที่ใหญ่ขึ้นไปเป็นสังคมเราก็เรียกว่า “ประเพณี” บ้าง เรียกว่า “วัฒนธรรม” บ้าง แต่ทั้งหมดนั้นคือการแก้ปัญหาตามธรรมชาติของกลไกการทำงานในระดับสมองของมนุษย์ ... เราต้องเสกสร้างอะไรอีกหลายๆ อย่าง เพื่อลัดสั้นขั้นตอนการทำงานของสมองอันเก่าแก่โบราณก้อนที่ฝังอยู่ในกะโหลกของพวกเราทุกๆ คน ... トラバจนทุกวันนี้ ...

ทั้งหมดจึงเป็นเรื่องของการสร้างและการเพาะ “นิสัย” ให้เติบโตจากระดับบุคคลจนกระทั่งกลายเป็นระดับ “วัฒนธรรม” ขององค์กร ของสังคม หรือของประเทศชาติไปในที่สุด ไม่ใช่เอาเวลาไปสวดอ้อนวอนให้พระเจ้าเสกสมองก้อนใหม่มาyardเข้าไปในกะโหลกของพวกเรา ... เราต้องอย่าลืมว่าพระเจ้าสร้างมนุษย์คนแรกเมื่อเกือบๆ แสนปีมาแล้ว (เท่าที่ค้นพบหลักฐานนะ) แต่เราเพิ่งจะรู้จักคำว่า **multi-tasking** เมื่อปลายๆ ศตวรรษที่ 20 เท่านั้น หรือไม่เกิน 50 ปีมานี้เอง โดยสร้างมันเข้าไปให้กับเครื่องจักรกลชนิดหนึ่งที่เรียกกันว่า **computer** จากนั้นก็ละเมอเพื่อพกรวากับว่ามนุษย์ชาติได้เปลี่ยนถ่ายสมองไปเรียบร้อยแล้ว ... ทั้งๆ ที่เรายังมีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกับ **Flintstones** เท่านั้น !!

จริงๆ แล้ว พวกเราไม่ได้เก่งกาจอย่างที่พยายามจะหลอกให้ตัวเองหลงเชื่อหรือทงะ ทั้งธรรมชาติเองก็ได้ให้เครื่องมือห่วยๆ ติดกบาลเราเหมือนกันทุกคนอีกต่างหาก แต่การปฏิเสธข้อเท็จจริงนั้นนอกจากจะไม่ได้ช่วยให้เราเฉลียวฉลาดมากไปกว่าเดิมแล้ว มันกลับทำให้เราเป็น “ตัวตลก” ของธรรมชาติ และเป็น “ตัวปัญหา” ทั้งแก่ตัวเองและผู้คนในสังคมรอบๆ ข้างด้วยซ้ำ ... โลกที่มีจำนวนประชากรนับพัน ๆ ล้านคนอย่างที่เราเห็นและเป็นอยู่นี้ ได้ถูกพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทางวัตถุขึ้นมาด้วยหัวใจของคนเพียงไม่กี่คนเท่านั้นแหละ แล้วก็รับรองได้เลยว่า ไอ้เจ้าไม่กี่คนที่ว่านั้น มันไม่ได้เริ่มต้นความคิดทั้งหมดจาก “การวิ่งหนีตัวเอง” อย่างแน่นอน !!

Simplicity ... อีกแล้ว !!

เกี่ยวกับเรื่อง supersignals ที่เล่ามาทั้งหมดนั้น ผมเชื่อว่ามันมีส่วนที่คล้ายคลึงกับข้อคิดจากหนังสือเรื่อง *Simplicity* ที่ผมเคยถอดความออกมาเมื่อ 2-3 ปีก่อนจากหนังสือเล่มสวยของ Bill Jensen

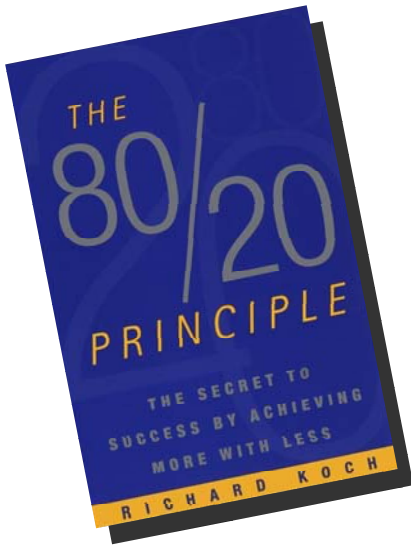
การนำเสนอเรื่องราวให้กับทีมงานหรือผู้ร่วมงานในรูปแบบที่สื่อสารได้ง่ายๆ และตรงไปตรงมา ถือเป็น theme หลักของหนังสือเล่มดังกล่าว โดยเขาถือว่าการที่ทุกๆ คนต้องทนเสียเวลากับหน้ากระดาษที่สื่อสารอย่างไม่สมบูรณ์ เป็นภาระที่ทำให้ระบบงานขาดความคล่องตัว และไม่มี ความก้าวหน้าอย่างที่ควรจะเป็น

ตามทัศนะของ Bill Jensen นั้น “ความสลับซับซ้อนของกระบวนการทำงานไม่เคยมากขึ้นหรือลดลงเลย หากแต่อยู่ที่เราจะจัดวางให้มันเป็นหน้าที่รับผิดชอบของใครในระบบบ้างเท่านั้น เพื่อให้ทั่วทั้งระบบมีความตรงไปตรงมาอย่างที่ทุกๆ คนสามารถเข้าใจได้ง่ายๆ” ความหมายของ *Simplicity* หรือ “ความเรียบง่าย” ตามทัศนะที่ว่านี้ เราจึงหมายถึงความเรียบง่ายในระดับของ “การสื่อสาร” และ “ความเข้าใจ” เป็นสำคัญ ไม่ใช่เรื่องของการ “สักแต่ทำให้ง่ายๆ” เข้าไว้ !!

กระบวนการทำงานในระดับสมองของมนุษย์ก็ไม่ต่างกัน มันมีความละเอียดและสลับซับซ้อนอย่างมาก แต่ทั้งหมดก็เป็นไปเพื่อการสร้าง supersignals ขึ้นมาเป็นหลักใหญ่ ... หากจะว่าไปแล้ว supersignals ก็คือผลลัพธ์ของความสลับซับซ้อนในกระบวนการทางสมองที่กลั่นกรองข้อมูลจนเหลือเพียงกลุ่มก้อนของประสบการณ์ที่พอเหมาะพอดีแก่การสื่อสารในระบบประสาทประจำวันของเราแต่ละคน ซึ่งยังมีระดับการทำงานที่เรียบง่าย ชนิต single mode ไม่ใช่ multi-tasking ... ในความหมายของ Bill Jensen ก็คือ ... หากเราไม่ยอมเสียเวลาคิดให้รอบคอบซะแต่แรก เราก็ต้องไปเสียเวลาในการอธิบายระหว่งการปฏิบัติ หรือไม่ก็ต้องเสียเวลาไปกับแก้ไขความผิดพลาดทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไม่ตรงกันภายในระบบงาน

(รายละเอียดของเรื่อง *Simplicity* ยังหาอ่านเอาเองได้จากเอกสารใน Series I ที่ผมเคยจัดทำไว้)

80/20 Principle เรียกมันว่า “อัตราส่วนครองชีพ”

นี่คือหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่ผมเคยเล่าย่อๆ เอาไว้เมื่อปลายๆ ปี 2003 จุดประสงค์ของหลักการแบบ 80/20 ก็คือต้องการให้เรา **scope** เรื่องราวที่เราต้องสนใจให้เหลือเพียงเรื่องที่เป็น “หัวใจสำคัญ” จริงๆ เท่านั้น เพื่อจะใช้ในการกำหนดเป้าหมายและกระบวนการในการทำงานให้มุ่งไปในทิศทางที่มีความเป็น “สาระสำคัญ” นั้นๆ ...

... **รู้มัยว่าทำไม ?**
ทำไมถึงต้องตัดทอนเรื่องราวที่
“ไม่ใช่สาระสำคัญ”
ออกไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ?

เพราะ “สาระ” ที่มากเกินไปนั้นจำเป็นต้องอาศัยระบบประสาทแบบ multi-tasking ในขณะที่พวกเขายังเป็น single mode animals เหมือนเมื่อล้านปีก่อนนั่นเอง !! ... มันคือเรื่องจริงที่ไม่มีทางเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าพวกเขาพอใจจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตาม ... แต่ความคิดที่รวบรวมไว้ในหนังสือเล่มนี้ก็ได้รับการตอบรับจากผู้อ่านทั่วโลก และทำให้ Richard Koch กลายเป็นเศรษฐีอายุน้อยไปคนหนึ่งขึ้นมาทันที ... แนนอนที่เขาไม่ได้เอ่ยถึงคำว่า supersignals เลยซักคำเดียวในหนังสือเล่มดังกล่าว แต่การ screen รายละเอียดต่างๆ ในชีวิตให้เหลือเพียง “สาระสำคัญ” นั้น เป็นความคิดที่คล้ายคลึงกันอย่างยากที่จะระบุลงไปว่ามันไม่เกี่ยวข้องกัน

รายละเอียดของหนังสือเล่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกรณีตัวอย่างที่หยิบยกขึ้นมาสนับสนุนหลักการแบบ 80/20 โดยสาระจริงๆ ของมันผมได้ถอดความจาก internet แล้วเล่าเอาไว้ในเอกสารเรื่อง “80/20 อัตราส่วนครองชีพ” ไปแล้ว ... เพราะฉะนั้นไปหาอ่านกันเอาเอง เพื่อจะได้ไม่ต้องเล่าซ้ำซาก !! ... ผมเพียงแต่หยิบยกขึ้นมาให้เห็นความเกี่ยวเนื่องกันของกระบวนการคิดในบรรดานักคิดนักเขียนบางกลุ่มบางพวกนี้เท่านั้น

อย่างไรก็ตาม หนังสือเรื่อง Simplicity น่าจะไม่ได้ได้รับความนิยมแพร่หลายมากเท่ากับ 80/20 Principle เพราะ Simplicity ที่ผมแปลว่า “ความเรียบง่าย” นั้นค่อนข้างที่จะล่อแหลมต่อ “ความมั่งง่าย” อยู่พอสมควร ประกอบกับสังคมส่วนใหญ่ไม่ค่อยอยากจะทำอะไรที่คิดว่าพวกเขาจะคิดและทำอะไรๆ ให้มันตรงไปตรงมาอย่างเข้าใจได้ง่ายๆ แต่กลับพยายามที่จะเชื่อว่า “เผ่าพันธุ์” ที่ฉลาดจะต้องทำอะไรๆ ให้มันสลับซับซ้อน ... ซึ่งก็อาจจะจริงของพวกเขา ... เพียงแต่ว่าความจริงก็คือมนุษย์ยังไม่ใช้ “เผ่าพันธุ์” ที่ว่านั้น .. แฮะ .. แฮะ ..

อัจฉริยะปัญญาฉิม

นานมาแล้วที่คุณครูทั้งหลายได้พยายามปลุกฝังให้พวกเราเชื่อกันว่า **เด็ก ๆ ปัญญาอ่อนจะนับเลข 1-10 ไม่ได้** และสังคมก็ถือว่าบุคคลเหล่านั้นเป็น “บุคคลไร้ความสามารถ” ตามกฎหมาย ... แล้วก็บังเอิญว่ามีเด็กฉลาดๆ อยู่คนหนึ่งสร้างระบบคณิตศาสตร์แบบที่มีเลขเพียง 2 ตัวคือ 0 กับ 1 ขึ้นมา เรียกมันว่า “เลขฐานสอง” ... เป็นระบบคณิตศาสตร์ที่แย่ยิ่งกว่าเด็กปัญญาอ่อนด้วยรีเปล่า? ... โดยมาตรฐานแบบคุณครูจับแจงก็น่าจะใช่ แต่โดยความเป็นจริงของโลก digital นี่คือนี่ที่ตรงกันข้ามอย่างมหาดศาล !! ...

“ความเรียบง่าย” และตรงไปตรงมาที่

มีเพียง “ใช่ / ไม่ใช่”

มีเพียง “ถูก / ผิด”

มีเพียง “ขาว / ดำ”

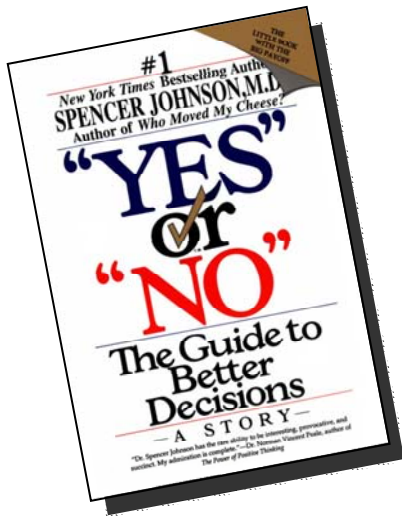
มีเพียง “หยิน / หยาง”

ที่แทนที่ด้วยตัวเลขเพียง “0 และ 1”

กลับกลายเป็นระบบการคิดคำนวณที่ทรงประสิทธิภาพอย่างเหลือเชื่อ !!

ทำไม ???!

เพราะ “ความสำเร็จ” ต้องเกิดขึ้นจากการกระทำ ไม่ใช่ “บุญหล่นทับ” และทุกการกระทำจะต้องผ่าน “การตัดสินใจ” ไม่ว่าจะการตัดสินใจนั้นจะเฉียบคมหรือว่าห่วยแตก ... ไม่เว้นแม้แต่ “การไม่ตัดสินใจ” ก็ถือว่าเป็น “การตัดสินใจ” ประเภทหนึ่งด้วยเสมอ !! ... ประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์ไม่ใช่อะไรที่มันนับเลขได้มากกว่า 0 และ 1 แต่เพราะมันคิดคำนวณจาก “ตรรกะ” ง่ายๆ แค่ 2 ทางเลือกนี้นับจำนวนล้านๆ ครั้งของล้านๆ เรื่องในเวลาเพียงไม่กี่วินาทีต่างหาก ... คนฉลาดอาจจะพยายามคิดอะไรๆ ให้มันสลับซับซ้อน แต่ประสิทธิภาพของการคิดก็ไม่ได้มีอัตราส่วนทางตรงกับความสามารถสลับซับซ้อน เพราะมันขึ้นอยู่กับความ “ละเอียด” “ถี่” “ถี่วน” ของการคิดซะมากกว่า ... คือต้องเก็บทุกๆ รายละเอียด ... ถึบในทุกๆ ขั้นตอน ... และครบถ้วนทุกๆ กระบวนการ ... ซึ่งทั้งหมดนั้นเป็น “ปฏิบัติ” โดยตรงกับความสามารถสลับซับซ้อน ... เพราะ “ความสามารถสลับซับซ้อน” กับ “ความละเอียดถี่ถี่วน” มีความหมายที่ต่างโลกต่างวัฒนธรรมกันอย่างสิ้นเชิง

“เรื่องโง่ ๆ” อย่างนี้ ผมไม่ได้ “โง่” ของผมคนเดียว อย่างน้อยที่สุดนายแพทย์นักเขียนคนหนึ่งก็เคยนำเสนอ ความคิดแบบเดียวกันนี้ของเขาออกมาในหนังสือชื่อว่า **Yes or No, The Guide to Better Decisions** เขาก็คือ นายแพทย์ *Spencer Johnson* หนึ่งใน “ผู้เขียนร่วม” หนังสือที่ (ไม่น่าเชื่อว่า) ขายดีอันดับต้นๆ ของศตวรรษที่ 20 : **The One Minute Manager** และเจ้าของผลงานที่บ้านเมืองเราบ้างเพื่อตามติดฝรั่งอย่าง **Who Moved My Cheese?** ไม่นับรวมผลงานอื่นๆ ที่น่าจะทำให้แก่รำรวยกว่าการมีอาชีพเป็นจิตแพทย์ไปแล้วในตอนนี้

มีอยู่ความเชื่อหนึ่งที่พวกเราอาจจะคุ้นเคยกับที่มันบอกว่า “คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาด” แล้วก็เลยพาลไปกำหนด attribute หรือประทับตราให้กับ “คนโง่” ว่าเป็น

พวกที่คิดอะไร “ง่าย ๆ” ในขณะที่ “คนฉลาด” จะถูกประทับตราว่าคิดอะไรๆ ได้อย่าง “สลับซับซ้อน” ซึ่งเป็นความเชื่อที่ค่อนข้างจะเบลอๆ เนื่องจากพวกเราไปกำหนดกรอบของ “ความโง่” และ “ความฉลาด” ผิดพลาดมาตั้งแต่ต้น

“ความสลับซับซ้อน” ไม่ได้ทำให้เรา “โง่” แต่มันทำให้เรา “งง” และก็ มีแต่คนที่ไม่ละเอียดถี่ถ้วนเท่านั้นที่จะตกเป็นเหยื่อของความสลับซับซ้อน ... แต่ถ้าจะให้ผมมีความเชื่อที่คล้อยตามสังคมส่วนใหญ่จริงๆ ... ผมก็ขอใช้ “ตรา” หรือ attribute อันใหม่ สำหรับ “ความโง่” โดยการเรียกมันว่า “ความไม่รู้” ... “คนไม่รู้” ที่พยายามจะ “อวดโอ่” ว่าตัวเองรู้จึงเรียกว่า “คนโง่” และพยายามตัดสินใจบนพื้นฐานของความสลับซับซ้อนที่ “คนฉลาด” บางประเภทเขานำเสนอมาให้อย่าง “ไม่รู้เรื่อง” ... “โง่” จนไม่รู้ว่าการ “ไม่ตัดสินใจ” ก็เป็น “การตัดสินใจ” ประเภทหนึ่งเหมือนกัน การตกเป็นเหยื่อนั้นจึงสำเร็จผลก็ต่อเมื่อเรา “ตัดสินใจ” ยอมเป็นเหยื่อซะเอง !! ... ที่คนเรามัน “โง่” ก็เพราะมันไม่ยอมรับความเป็นจริงของตัวเองว่า พวกเราไม่ใช่ “เผ่าพันธุ์” ที่คิดอะไรได้อย่างสลับซับซ้อนจริงๆ ... พวกเราเพียงแต่พยายามสรรหา “วิธีการนำเสนอ” ที่สลับซับซ้อนมาล่อลวงให้คนอื่น ๆ เขา “งงงง” เท่านั้น !!

ไม่ว่าเราจะใช้ “ตรา” หรือ attribute แบบไหนกับ “ความโง่” และ “ความฉลาด” ก็ตาม มีอยู่เรื่องหนึ่งที่พึงสังวรในความเข้าใจของพวกเราทุกคนก็คือ ทั้งคู่คือ “คู่ตรงกันข้าม” อย่างไม่ต้องสงสัย การคะคานอำนาจต่อรองจึงต้องสมน้ำสมเนื้อกันเหมือนเด็ก ๆ เล่น “กระดานหก” ... “ความฉลาดจากนอกฝั่งฟ้า” จึงต้องมีคู่ต่อกรเป็น “ความโง่จากอเวจี” ... มันเป็นเรื่องของการ “ถ่วงดุล” ที่จะต้องพอเหมาะพอสมกันที่สุดเสมอ ... การจะเล่น “กระดานหก” ที่ไม่โยกไหวไปมานั้น เอาเวลาไป “นั่งช้ำ” เฉยๆ ยังมีอะไรให้ทำมากกว่า !!

“ความยุ่งยากวุ่นวาย” ทั้งหลายในชีวิต เป็นเพราะเราเองที่เลือกจะให้มัน “ไม่ง่าย” เราเลือกที่จะเชื่อว่าตัวเองเก่งกาจและคิดนี่อะไรได้อย่างสลับซับซ้อนจริงๆ ... เราเลือกที่จะแก้ปัญหาทุกปัญหาด้วยเทคนิควิธีการที่ยกย่อนวนวน เหมือนคนที่พยายามแกะปมเชือกด้วยการผูกปมใหม่ทับถมเข้าไปตลอดเวลา ... “โง่” หรือ “บ้า” กันแน่ที่ศรัทธากับ “ความฉลาด” ประเภทนี้?!

หม่อมวล “อมนุษย์”

พวกเราอาจจะไม่ทันสังเกตว่า ภาษาประจำวันของพวกเรานั้นเต็มไปด้วย “คำปฏิเสธ” เช่นว่า “ไม่ทำ”, “ไม่เอา”, “ไม่ใช่”, “ไม่ชอบ”, “ไม่ ...”, และอื่นๆ ... จริงอยู่ว่าชีวิตของพวกเราน่าจะ “ง่ายขึ้น” หากเราต้องเลือกเพียงระหว่าง “ใช่” กับ “ไม่ใช่” และก็คงจะง่ายกว่าถ้าเราจะพยายามทำให้มันมีเพียงคำว่า “ใช่” แล้วตัดคำที่มีความหมาย “เชิงลบ” แบบ “ปฏิเสธ” ทิ้งไปจากชีวิตประจำวันของพวกเรา ... เพราะความหมาย “เชิงลบ” แบบปฏิเสธนั้นทำให้การสื่อสารขาดความชัดเจน ... เช่น ...

อะไรเอ่ย **ไม่**เป็นก้อน **ไม่**เป็นน้ำ

ไม่ใช่สี่เหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส

กลิ่น **ไม่**หอมและกิน **ไม่ได้** ?

คือถ้าบอกว่า “**ใช่**” ไปเลยก็จบเรื่องแล้วถูกมั๊ย ?!

เพราะเงื่อนไขที่ “ปฏิเสธ” ทั้งหมดนั้นจะทำให้มีความเป็นไปได้มากกว่า “หนึ่ง” คำตอบเสมอ

เอาเถอะ ผมอาจจะยกตัวอย่างที่สกปรกจน ‘เวอร์ไปหน่อย แต่ความเป็น “มนุษย์ไม่” หรือ “อมนุษย์” ในชีวิตจริงๆ ของพวกเราก็ไม่ได้เลวร้ายน้อยกว่านี้มากนักหรอก ...

“ความผิดพลาดเกิดขึ้น เนื่องจากความ**ไม่**ชัดเจนของกฎระเบียบ ป.ป.ช. แม้**ไม่ได้**ตั้งใจฝ่าฝืนก็ตาม แต่ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น หากทำให้ผมพ้นจากการเมือง ก็ดูจะ**ไม่**เป็นธรรม เพราะถือเป็นความผิดพลาดอย่างสุจริต ถ้าบัญชีตามแบบฟอร์มของ ป.ป.ช. ชัดเจน และอธิบายให้เข้าใจได้ **เชื่อว่า**จะสามารถกรอกข้อความได้ถูกต้อง เพราะการปกปิด**ไม่ได้**ก่อให้เกิดประโยชน์กับผม **ไม่ได้**ทำให้ร่ำรวยหรือยากจน หรือมีภาระภาษีเพิ่มขึ้น และการโอนหุ้นลอยก็เป็นเรื่องปกติทางธุรกิจหลักทรัพย์

เรื่องนี้**ไม่ใช่**อ้างว่า**ไม่**รู้กฎหมาย เพราะการ**ไม่**รู้กฎหมาย**ไม่**อาจเป็นข้อแก้ตัวได้ ความ**ไม่**รู้กฎหมายเป็น**คน**ละอย่างกับกับ**ไม่**เข้าใจกฎหมาย ผม**ไม่**เจตนา **ไม่**จงใจ **ไม่**เคยแม้แต่จะคิดที่จะจงใจปกปิดบัญชีทรัพย์สินเพราะทรัพย์สินเหล่านั้นได้มาโดยสุจริต **ไม่**คิดจะมาโกงทางการเมือง และยังกล้าประกาศสงครามกับการทุจริตคอร์รัปชัน

ซึ่งผมเชื่อว่ากรรมการ ป.ป.ช. แต่ละคนก็เข้าใจความบกพร่อง แม้จะมีอยู่บ้างก็เกิดการจากความ**ไม่**รู้และความ**ไม่**เข้าใจ มันเป็นความบกพร่องที่สุจริต”

คำแถลงของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ต่อศาลรัฐธรรมนูญคดีที่ถูกกล่าวหาว่า “ซุกหุ้น”
18 มิถุนายน พ.ศ. 2544

ที่ยกมาคือตัวอย่างที่ใกล้ตัวพวกเราเข้ามา อาจจะไม่ใกล้ขนาดในห้องน้ำห้องนอนของพวกเรา แต่ก็ใกล้กับโต๊ะอาหารหรือโต๊ะอ่านหนังสือพิมพ์พอสมควรแล้ว ... นักธุรกิจและนักการเมืองระดับชาติที่ระมัดระวังตัวในเรื่องภาษาของ “อมนุษย์” อย่างสุดขีดแล้วนั้น ก็ยังมีวันที่จะทำความ “ไม่ชัดเจน” อย่างนี้ออกมาเมื่อสถานการณ์บีบบังคับ ... ประโยคที่ยืดยาดวงวนทั้งหมดนั้นหากตัดคำว่า “ไม่” ทั้งหมดออกไปเราก็จะพบความจริงของเรื่องราวที่ชัดเจนกว่า แม้ว่าคดีจะผ่านไปอย่างลุล่วงทุกเลทางความรู้สึกของประชาชนหลายส่วนของประเทศ แต่ศาลรัฐธรรมนูญก็ประกาศแล้วว่า “**ไม่มีความผิด**ในกรณีที่ถูกฟ้องร้อง” ... ถ้างั้น ... “มันผิดตรงไหน?” ... ศาลรัฐธรรมนูญบอกกว่า “**ไม่**” อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่เรียนตอบครับท่าน !!

บังเอิญว่านี่ไม่ใช่เอกสารทางการเมือง เพราะฉะนั้นก็ไม่ต้องสวไปหาเหตุแห่ง “ความจริง” ที่แท้จริงของนายคนนั้น เพราะเขาก็บอกแล้วว่า “**ไม่จริงใจกับเรื่องนี้**” โดยไม่ยอมบอกว่า “**จริงใจกับเรื่องไหน**” เป็นการเฉพาเจาะจง ... ผม**ไม่**หมายถึงว่าบุคคลที่จะเป็นผู้บริหารประเทศนั้นจะต้องบริสุทธิ์อย่างปราศจากมลทินใดๆ เลย ผมเพียงแต่ยกตัวอย่างของ “**ความไม่ชัดเจน**” ทางภาษาในชีวิตประจำวันของพวกเรา ที่กววนอ้อมค้อมตั้งแต่ตัวบทกฎหมาย ไปจนถึงคนที่อ้างตัวว่าได้ปฏิบัติ**ตามกฎหมาย** และคนที่ตัดสินคดีความทั้งหลายทั้งปวง**ตามกฎหมาย** ... ก็ในเมื่อ “**คดีมา**” ก็ต้อง “**คดีไป**” เพราะทำอะไรให้ตรงไปตรงมา มันก็ถือว่า “**ไม่ตาม**” กฎหมาย ที่กววนอ้อมค้อมเท่านั้นละสิหนุ !! **ไม่บรรทัดที่บินคดหักงอ จะเอาไปตีเส้นให้มันตรงได้ยังไง ?!**

ถ้ากฎระเบียบหรือแนวทางที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจน
ก็อย่าหวังว่าจะมีการปฏิบัติที่ชัดเจนและเที่ยงธรรม
“**ไม่ผิด**” กับ “**ถูกต้อง**” อาจจะเป็นพี่น้องกัน แต่ก็ไม่ใช่ “**ฝาแฝด**” กันอย่างแน่นอน
เพราะมันต่างบิดามารดาต่างบุพการีต่างเผ่าต่างพันธุ์ต่างชาติต่างชั้นต่างวรรณะ
... แต่พ่อแม่พี่น้องครับ ผมกราบเรียนยืนยันว่ามันเสมือนหนึ่งเป็นพี่น้องกันจริงๆ ...

มาดูตัวอย่างเรื่องปากเรื่องท้องกันมั่ง ...

สมมุติว่าเราเข้าไปนั่งในร้านอาหาร แล้วเราก็สั่งบริการแล้ว “**ไม่เอาเนื้อไก่ะน้อง**” แล้วเขาก็เซิร์ฟอาหารจานเย็นเยือกเย็นเยือกเป็นเนื้ออีเห็นสดๆ ที่ยังไม่ได้ล้างคราบเลือดพร้อมกับมีลูกธนูปักโต๊ดเอาไว้มากลับเรา ... มันก็ “**ไม่ผิด**” ใช่มั้ย? ... ก็ถ้าจะเอาเอ็นลูกวัวที่ตายในท้องแม่หมูลาดด้วยเลือดหมาดำพันธุ์ดี พร้อมลูกนัยตาแกะประดับไว้แทนหัวผักกาดแกะสลัก ... จะเอาอะไรก็ว่าไปให้ชัดๆ บริการเขาจะได้บอกพ่อครัวให้ปรุงได้อย่างถูกปากถูกระสนิยมของเรา ... ใช่วีเปลา? ... ที่จะแตกจะเยียวจะสังเสียดซะชัด แล้วเวลาทำงานทำการทำไมถึงต้องเบลอ?

แต่ความเป็น “อมนุษย์” นี้ยัง**ไม่ใช่**สุดขีดของความเบลอ เพราะหัวหน้าพรรค “**เบลอรักเบลอ**” ตัวจริงชื่อว่า “**นายละเอียด**” ... นายคนนี้จะถูกจิกหุยมหยมจู้จี้กวนตีนไปทุกๆ ซอกหรือรับเงินลับลับซบซ้อนของการทำงาน ในทำนองว่าแกคือหนึ่งเดียวในจักรวาลที่รัฐทุกรัฐุณับเนื่องจาก Big Bang จนถึง Apocalypse ... นายคนนี้จะเชื่อว่าการบอกทุกๆ อย่างให้ยุบิบทุกๆ อนุแห่งเก้าฐีสถาน จะมีความหมายเทียบได้กับ “**ความชัดเจน**” ... ซึ่งเป็นความเข้าใจเดียวกับความเชื่อที่ว่าเราสามารถหาคำว่า “**fuck you**” ได้ง่ายๆ ซักหลายๆ คำจากนิยายชั้นสวะๆ ซักพะเรอเกวียนหนึ่ง ... ประมาณนั้น ...

“นายละเอียด” น่าจะเป็นมนุษย์เผ่าพันธุ์พิเศษที่มีสายตาเยื้อง “แมลงวัน” คือเห็นโลกทั้งโลกเป็นชิ้นๆ ท่อนๆ ที่ปะติดปะต่อกันแบบหลายๆ focus แต่ไม่มีความรู้หรือความเข้าใจในมนุษย์ชาติว่ายังเป็นเผ่าพันธุ์ที่ต้องทำงานบนพื้นฐานแบบ supersignals หรือ mental model ที่ชัดเจนและเป็น “รูปธรรม” ที่เรียบง่าย ๆ ง่าย ๆ ตรงไปตรงมา กล่าวคือแม้ว่าจะมีลูกตาอยู่ 2 ลูก 2 เรตินา แต่ก็รวมศูนย์ประสาทสัมผัสสู่สมอง เป็นภาพเดี่ยว และประมวลผลทั้งหมดในแบบ linear หรือเป็นเชิงเส้นอนุกรมธรรมดากๆ เท่านั้น ... การให้นายละเอียดที่มากมายจนเกินจำเป็นนั้นกลับจะเป็นการส่งสัญญาณรบกวน supersignals ของผู้รับสารนั้นอย่างไม่ต้องสงสัย ... ดังนั้น “นายละเอียด” จึงมักจะเป็นคนเฉื่อยช้า เพราะแม้ว่าแต่จะมุ่งมั่งงาหกรากับ jigsaw ทางประสาทสัมผัสแบบ “แมลงวัน” ของเขาอยู่ร่าไป ... ซึ่งบางครั้งเราเรียกการปฏิบัติงานแบบ “นายละเอียด” ว่า “ระบบราชการ”

การพยายามปฏิบัติตัวเหมือนกับมีหูตาแบบลับปะรดสนใจทุกรายละเอียด (ส.ท.ร.) ขอนไซ่ทุกๆ ซอกเร้นหรือสืบเสาะสลบหลายนั้น ไม่ต่างจากกล้องถ่ายภาพแบบ “กล้องปัญญาอ่อน” คือ focus มันทั้งหมดที่จุด infinity แม้ว่าจะได้ความชัดเจนที่ระดับหนึ่ง แต่ก็หาแก่นสารที่เฉพาะเจาะจงไม่ได้ ... ระบบงานที่ focus ไว้ปลายสุดชั่วจกเวลานั้นจึงไม่ค่อยรู้จักกับคำว่า “ประสิทธิภาพ” เพราะสักแต่ทำๆ ไปตามรูปแบบหรือ pattern ที่กำหนดไว้เท่านั้น เรื่อยเรื่อยแบบจะแจะไปจนตลอดชีวิต ... บางทีเราก็เรียกระบบงานแบบนี้ว่า “ระบบผีตายซาก” !!

คู่ที่คล้ายคลึงกับ “ระบบผีตายซาก” เรียกว่า “ระบบผีตายโหง” พวกนี้ไร้แก่นสารพอๆ กัน แม้จะเริ่มมีวิวัฒนาการให้มี focus เป็นครั้งคราวได้บ้าง แต่ focus ก็ไม่เคยอยู่กับที่ ปรับนั้นเปลี่ยนนี้ตลอดเวลา ไม่มีหลักแหล่งพำนักอาศัยที่ชัดเจน ล่องลอยเลื่อนเปื้อนแบบ “สัมภเวสี” ที่ไม่รู้จักไปผูกไปเกิดเป็นตัวตนอะไรซักอย่างหนึ่งให้แน่นอนลงไป ... พวกนี้มักจะแก้ตำราบ้าทฤษฎี แต่ปฏิบัติไม่ค่อยเป็นกิจลักษณะ มีอาวุธสำคัญคือ “ตะแบง” ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเชื่อมั่นในความตายโหงของตัวเองว่าสามารถสยบทั้งฟ้าและดินได้ในพริบตา ... หากประสบความสำเร็จก็เรีงร่าอหังการ หากประสบความล้มเหลวก็หลีกเร้นหลบเสีง กลายเป็นวิญญูณ ล่องลอยอย่างไม่รู้ไม่ชี้ !!

3 ผู้ยิ่งใหญ่แห่ง “พรรคเบลอรักเบลอ” นี้เป็นส่วนหนึ่งในจำนวนตัวอย่าง “อมนุษย์” ที่เก็บมาให้ศึกษาไว้เป็นตัวอย่างเลวๆ ที่ไม่ควรเอาเยี่ยงอย่าง ยกเว้นว่าเป้าประสงค์ในชีวิตของใครจะมุ่งหมายไว้ที่ความลับสนหวอดวายแห่งกำเนิดและเผ่าพันธุ์ ซึ่งในกรณีเช่นนั้นจริงๆ ก็ขอร้องด้วยละครับว่า “อย่าทะเล้ง ... ถอยออกไปไกลๆ เลย” ดึกว่า ... ฮ่า .. ฮ่า .. ฮ่า .. เอ๊ก 3 ที !!

ก้าวล้ำนำস্যอง !!

โดยส่วนตัวแล้ว ผมใช้เวลาคลุกคลีอยู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์วันละกว่า 12 ชั่วโมง จริงๆ ก็ไม่ได้พิศวาสอะไรกับมันนักหนา แต่เพราะ**ไม่มีใคร**ยอมเสพสังวาสกับมันซะมากกว่า หลายคนอาจจะเชื่อหรือได้รับคำชี้แจงว่ามันเป็นเรื่องของการ “ถูกจริต” กัน ... แต่ผมยืนยันได้ว่า “จริตสันดาน” นั้น เป็นเรื่องของการปลูกฝังให้กับตัวเอง ไม่ใช่เรื่องของสวรรค์สั่งหรือนรกประทานมาให้แต่กำเนิด !!

ว่ากันว่าคอมพิวเตอร์เป็นอะไรที่ “บดขบ” มาก มันทื่อๆ ตรงๆ ไม่อ้อมค้อม ทำทุกอย่างเท่าที่ได้รับคำสั่ง และเรียงลำดับขั้นตอนเหมือนเดิมทุกครั้งอย่างไม่ยอมผิดพลาด หรือแม้แต่ละเว้นการปฏิบัติใดๆ โดยพลการก็ไม่เคยเลย ... “บดขบ” ซะจนคนเหม็นเบื่อ และอยากจะให้มันเก่งกาจฉลาดเฉลียวกว่าแค่ลำดับขั้นตอนที่ตรงไปตรงมาของมัน ... **มนุษย์ก็เลยอยากจะได้ในสิ่งที่มนุษย์ด้วยกันทำให้ไม่ได้** ... ซึ่งผมกำลังหมายถึง multi-tasking ... หรือการคิดหลายๆ อย่างพร้อมๆ กัน แล้วก็ทำงานหลายๆ อย่างพร้อมๆ กัน ... ในจังหวะเวลาเดียวๆ กัน ... นั่นคือที่มาของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เก่งกาจอย่างสาหัส แต่ก็ใช้งานได้ง่ายๆ ชนิดที่พวกเราไม่สามารถเข้าใจมันได้อีกต่อไป !!

ความยุ่งยากในโลกไม่เคยหดหายไปไหนครับ เราเพียงแต่โยนภาระที่ยุ่งยากทั้งหลายทั้งมวลในชีวิตการทำงานของพวกเขาให้เป็นธุระของเจ้า “เครื่องมือบดขบ” ขึ้นที่ว่ามัน จากนั้นเราก็ได้แต่ใช้งานมันโดยที่ “ไม่ใช่” ไม่ยอมรับรู้ แต่เราไม่มีวันจะเข้าใจกลไกการทำงานของมันอีกเลย ... เพราะระบบการทำงานของมันนั้นเป็นคนละธรรมชาติกับเราไปแล้ว ... เราเป็นพวก linear ในขณะที่ “เครื่องมือ” ของเรากลายเป็น multi-tasking ที่เพียบพร้อมไปด้วย “ปัญหา” หนาวๆ ประการ **เพราะเผ่าพันธุ์ linear อย่างพวกเราเป็นผู้ออกแบบมาตั้งแต่แรก** ... แล้วก็เลยเกิดมีการแบ่ง “ชนชั้นใหม่” ขึ้นมาในสังคมโลก ... เรียกด้วยภาษาต่างๆ ว่า “ชนชั้นที่รู้เรื่อง” กับ “ชนชั้นที่ไม่รู้เรื่อง” ... ในโลกทางธุรกิจเขาเรียก “ชนชั้นที่รู้เรื่อง” ว่า Knowledge Workers แต่ก็ไม่เคยได้ยินการเรียก “ชนชั้นที่ไม่รู้เรื่อง” ว่าอะไรเหมือนกัน เพราะคนที่ปัญญาดีศัพท์อาจจะเกรงอกเกรงใจต่อบุพการีของตัวเองอยู่ ☺

ระบบคอมพิวเตอร์แบบโบราณที่หลายคนพากันสะอิดสะเอียนนั้น มันอาจจะต้องสั่งงานด้วยความลำบากยากเย็นแสนเข็ญอย่างสาหัสอยู่บ้าง แต่มันก็เป็น linear แบบเดียวกับพวกเรา มันจึงเข้าใจได้ง่ายกว่า ในขณะที่เทคโนโลยีใหม่ๆ ถูกแต่งเติมเข้าไปให้เครื่องมือขึ้นนี้มีความหรรหาลังการมากขึ้น น่าจับต้องสัมผัสลงกับการได้เป็นเจ้าของมากขึ้น ซึ่งผลลัพธ์ก็คือมีคนอยู่เพียงหยิบมือเดียวที่ร่ำรวยล้นฟ้าจากความยากจะถูกรู้เรื่องของมัน มีคนเพียงหยิบมือเดียวที่จะบอกกับพวกเราว่าอะไรที่เราทำได้หรืออะไรที่เราทำไม่ได้กับเครื่องมือที่เราเป็นเจ้าของขึ้นนี้ ?! (... ตกลงว่าใครเป็นเจ้าของใครกันแน่วะ ?! ...)

ความหลากหลายและความสลับซับซ้อนไม่แน่ว่ามันจะต้องดีแต่เสมอไป การที่เราไม่เข้าใจมันและไม่สามารถบริหารจัดการมันกลับจะยิ่งนำปัญหาและเภทภัยมาสู่ชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาได้เสมอ ... หวังว่าพวกเราคงจะคุ้นหูกับเรื่องราวใน “รามเกียรติ์” ที่ผมกำลังจะเล่าในตอนนี้

เมื่อครั้งที่ “นนทก” ผู้เป็นเทวดารับใช้บนสวรรค์ ทำตัวเกกมะเหรกเกเร เพราะชำระแค้นด้วยการเอา “นิ้วเพชร” เทียวได้ไล่ชี้เทพเสงชวย (ที่ชอบกลั่นแกล้งผู้ที่ต่ำต้อยกว่า) ให้ง้อเปลี่ยเสี่ยชานัน เหล่าเทพซื่ออันจึงไปงอนง้อพระนารายณ์ให้มาปราบ ... พระนารายณ์ที่รำลึกกันว่ามีอิทธิฤทธิ์ล้นเหลือเหนือกษัตริย์สมุทร กลับแปลงมาเป็น “นางรวิ” ที่อรชรอ่อนแอัน ปราบนนทกด้วยเทคนิคที่แสนจะธรรมดาและโบราณอย่างเถื่อนดิบที่สุด ... เทคนิคนั้นก็คือ **SEX !!**

พอนนนทกแต่ตื่นเกือบจะสิ้นใจ พระนารายณ์ก็แปลงร่างคืนกลับเป็นเทพประหลาดที่มี 4 หน้า 4 มืออีกครั้ง ... นนนทกก็บ่นช่องที่จะดำประณามว่าพระนารายณ์เป็น “ตัวประหลาดจอมซี้โกง” และไม่อาจยอมรับความพ่ายแพ้ที่พระนารายณ์ตัดสินจรรยาด้วยดีให้ ...

พระนารายณ์จึงสาปให้นนทกไปเกิดใหม่เป็น “ทศกัณฐ์” มี 10 หน้า 20 มือ ส่วนพระนารายณ์จะอวดารลงไปแล้ว “เหมือน” คนธรรมดาสามัญ ... (แต่ 2 คน?) ... แต่จะทำให้ยักษ์ที่กำลังจะตายอยู่แล้วยอมรับความพ่ายแพ้ให้ได้ ... ไม่มีบันทึกคำต่อรองใดๆ ของนนทก เพราะแก่ “ซี้โกง” ตายกับความวิบัติของพระนารายณ์ไปซะก่อนในตอนนั้น ...

“ตัวประหลาดจอมซี้โกง” เป็นคำประณามด้วยความคับแค้นแต่ไม่ใช่ไม่มีมูลเหตุ ... พระนารายณ์เองก็เกรงกลัวอิทธิฤทธิ์ของนิ้วเพชรที่พระอิศวรหลวมตัวมอบให้แก่นนทกไปนั้น มันเป็นอาวุธ “ธรรมดา” ที่มีประสิทธิภาพสูงเยี่ยม แต่เรียบง่ายในการใช้งาน ... แขนขาที่เก้งก้างของพระนารายณ์เองกลับเป็น multi-tasking ที่เกินความพอดีในการรับมือ ท่านจึงเลือกที่จะหลอกกล่อนนนทกให้ไปสนใจกับ “นิ้วระหว่างหัวแม่เท้า” ของตัวเองแทน “นิ้วเพชร” ที่ฤทธิ์เดชเกินกำลังรับมือมันแทน ... ผลที่สุดก็เป็นอย่างที่รจนาไว้ในเนื้อความ ... ตรงนี้ถือว่าเป็น tactic ยังไม่ใช่ “ซี้โกง” จริงๆ

ที่ “ซี้โกง” ก็คือตอนสาปให้นนทกไปเกิดเป็น multi-tasking 10 หน้า 20 มือ เพราะขนาดตัวเองเวลาจะสู้กับใครยังต้องแปลงร่างให้มีแค่ 2 มือทุกครั้ง (แปลงกลับมาเป็นร่างเดิมเวลาจบเรื่องแล้วเสมอ ไม่เชื่อไปหาอ่านเอาเอง) เนื่องจากเข้าใจอย่างถ่องแท้ในความเกะกะมากของร่างกายที่ประหลาดพิกลของตัวเองมาโดยตลอด ... แต่กลับเพิ่ม options เข้าไปให้กับศัตรูอย่างเกินความสาหัสของตัวเองซะด้วยซ้ำ ... แล้วอวดารตัวเองลงมาเป็น “คนธรรมดา 2 คน” ... ฝ่ายหนึ่ง multi-tasking แบบ processor เดียว อีกฝ่ายหนึ่ง “เรียบง่าย” ธรรมดา แต่ก็ขอมมี 2 processors ... ซ้ายยังส่งเมียมาเป็น “สีดา” เพื่อเป็น bug ในระบบงานของกรุงลงกา โดยที่ไม่อาจจะถูกระแวงระวังใดๆ เลยเพราะสีดาเป็นธิดาของทศกัณฐ์ ซึ่งเป็น option ที่ไม่อยู่ในข้อตกลงซะด้วย ... ไม่เรียกว่า “ซี้โกง” จะเรียกว่าอะไร? ... นนนทกไม่ได้ตายเพราะทนพิษบาดแผลไม่ไหว แต่โกรธตายเพราะต้องมาเกิดใหม่เพื่อพบกับความพ่ายแพ้ที่พระนารายณ์จะตามมายึดเยียดให้โดยไม่ต้องสงสัย ... ที่ประณามพระนารายณ์ว่าซี้โกง เพราะไม่ยอมต่อสู้นบนพื้นฐานที่เป็นตัวของตัวเอง ไม่ใช่หาว่ามือไม่น้อยกว่าชกหน้อย ... ส่วนพระนารายณ์ก็ over simplify คำประณามนั้นด้วยการเติม option ให้นนทกไปรับกรรมโทษฐานที่บังอาจมาวิพากษ์วิจารณ์เรือนร่างอันประหลาดพิกลนั้น ... บริหารจัดการ 4 หน้า 4 มื่อยิ่งแทบแย่ แล้วถ้านนทกต้องจัดการกับทั้งหน้าทั้งมือที่ยัวเยี้ยของตัวเอง จะเอาเวลาที่ไหนไปคิดต่อสู้กับคนอื่นอีก ?!

เราอาจจะได้ยินได้ฟังมาว่า เรื่องราวใน “รามเกียรติ์” นั้นสอนว่า “ธรรมะย่อมชนะอธรรม” แต่ผมขอเสนอว่า “รามเกียรติ์” เป็นกรณีศึกษาชั้นประวัติศาสตร์ที่อธิบายแนวความคิดว่า Planned Simplicity ย่อมชนะ Mal-aligned Complexity เพราะพระนารายณ์ไม่ได้ชนะโดย “กุศลธรรม” แต่กลับชนะโดย “ลับสนกรรม” ที่ยึดเยียดให้ทศกัณฐ์ต้องรับต่างหาก.

The Magic of Success

มีหลายตำราที่เขียนขึ้นมาด้วยอารมณ์เยาะเย้ยถากถางคนที่ล้มเหลว แต่กล่าวอ้างว่าเพื่อให้ทุกคนเรียนรู้จากตัวอย่างที่ผิดพลาด ... ทำนองว่าเราควรจะไปเปิด nursery หรือโรงเรียนอนุบาลภายในทัณฑสถาน หรือเรียกกันง่าย ๆ ว่า “คุก” เพื่อให้เด็กๆ ได้เห็นตัวอย่างที่ไม่ดี จะได้ไม่นำไปปฏิบัติ ?! ... มันเป็นเรื่องที่เหลวไหลได้กลมกลืนกับหลักวิชาการจริงๆ ... พับผ่า ... !!

จริงๆ แล้วการหาคำตำหนิตีดยคนอื่นนั้นง่ายมาก เพราะเราเพียงแต่รอให้คนอื่นคิด รอให้คนอื่นทำ แต่พอคนอื่นเขาล้มเหลว เราก็มักเข้าขำใส่ว่านั่น “ไม่ใช่หนทางแห่งความสำเร็จ” ... มันเป็นเรื่องของพวก “อมนุษย์” เขาทำกับเผ่าพันธุ์ของตัวเองกันนั่นแหละ !! ... เอาคำว่า “ไม่” มาติดบังความไม่รู้ของตัวเอง ... **หนทางแห่งความสำเร็จก็คือ “ไม่ล้มเหลว” !!** ... เป็นคำตอบที่กระชับสั้นและได้ใจความที่โหดเหี้ยม(ม)ในทางปัญญาเป็นอย่างมากจริงๆ !!

แต่ไม่ใช่ว่านักวิชาการทุกคนเขาชอบถากถางคนอื่นเป็นจริตสันดานชั้นถาวรหรอกนะ เพียงแต่เขาต้องการกินอาหาร ต้องมีที่พักอาศัย ต้องมี sex ต้องการดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างปกติสุข ซึ่งตัวอย่างของความล้มเหลวที่เขียนได้ไม่รู้จักจบจักสิ้น ส่วนหนทางที่จะประสบความสำเร็จนั้นเขียนอีกก็ครั้งก็หนีไม่พ้นเรื่องเดิมๆ ข้อความเดิมๆ หรือตัวอย่างเดิมๆ ... จะไปขายได้ซักกี่ครั้งกัน ... จริงรีเปล่า?!

จะว่าไปแล้วหนทางแห่งความสำเร็จก็คล้ายๆ กับหลักศีลธรรม มีอยู่แค่นั้นแหละ มีมาตั้ง “นมหยาน” กันไปถึงไหนต่อไหนแล้ว ... แต่ก็ปฏิบัติไม่ได้ 100% ซักที ... บ้างก็ว่ามันเก่าคร่ำครึ บ้างก็ว่ามันไม่เข้าใจ บ้างก็ว่ามันไม่ซึ้งจริง บ้างก็ว่ามันเป็นเรื่องราวเฉพาะกาลหรือเฉพาะบุคคลไม่เป็นหลักสากลที่จะประยุกต์ใช้ได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งอวกาศและจักรวาล ... ซึ่งผมว่าเอาที่มันง่าย ๆ ตรง ๆ ให้มันรอดซักเรื่องก่อนจะไปคำนึงถึงสากลโลกหรืออวกาศดีกว่า ... **เก่าแก่แต่หนึ่งเหนียวก็ยิ่งดีกว่าสดใหม่แต่วอดวาย !!** ...

คิดหาจะเป็นภาษาบาลีหรือภาษาบาลีว่า “ไม่ผ่า ไม่จึก ไม่มั่ว ไม่โม่ ไม่เมา” มันก็โง่เรื่องเดียวกันทั้งนั้น เขียนวนไปก็รอบก็ยังหลักเดิม หนทางแห่งความสำเร็จก็เหมือนกัน คือมันมีอยู่หลักเดียวแต่หลากหลายสำนวนความ (คือ “ไม่” ล้มเหลวไปหมดแล้ว ... พวกอมนุษย์ก็มักจะสอแต่ทรกขึ้นมาอย่างนี้ ... ช่างแหม่งเหอะ !!) ... ก็อย่างตัวเลข 100% นั้นแหละ ที่ถือว่า 100% มีแค่ตัวเดียว แต่ “ไม่เต็มร้อย” มีมากมายมหาศาล ซึ่งบางทีภาษาไทยเราเรียกพวกที่ “ไม่เต็มร้อย” ว่า “ไม่เต็มบาท” อยู่เหมือนกัน ☺

ที่ผมเรียกว่า The Magic of Success ก็เพื่อให้เข้าชุดกับชื่อ The Logic of Failure ที่เป็นต้นร่างของเอกสารเท่านั้นเอง ... Magic หรือ “เวทมนต์” นั้นมีอยู่แค่ว่า ...

กำหนด “เป้าหมาย” ให้ชัดเจน
ศึกษา “ตัวเอง” ให้แจ่มชัด
กำหนด “แนวทางและวิธีการ” ปฏิบัติ
.. แล้วก็ลุย !! ..

แต่ก็อย่างที่บอกครับว่ามันคล้ายกับหลักศีลธรรม คือ “ท่องให้เพื่อยังเหย้าเต่าเดิม” ... เพราะศีลธรรมไม่ได้มีไว้ให้ท่อง ไม่ได้มีไว้ให้ถือ แต่ต้องมีการปฏิบัติเท่านั้นมันจึงจะเกิดผล เวทมนต์หรือหลักการแห่งความสำเร็จก็เหมือนกัน บอกกันออกมาที่ไรก็แค่นี้ เขียนอีกก็ชาติก็เรื่องเดิมๆ ... มันไม่ได้วิเศษวิโสอะไร มันโคตรจะธรรมดา ... แต่เพราะธรรมดามันจึงยิ่งใหญ่ ... นี่คือ “เต่า” นี่คือ “มรรค” คือ “หนทาง” ... **รู้แล้วปฏิบัติจึงจะรอด รู้แล้วอวดอวดจะฉิบหาย !!**

มันเหมือนกับคนที่แม้จะรู้วิธีการว่ายน้ำ แต่ตกน้ำแล้วมือตีนไม่กระดิก ว่ายน้ำยังไงก็ต้องจมน้ำตายไปกับความรู้นั้น

... แต่ว่า ...

ภาษาแม้จะเรียบง่าย ความนัยมักจะลึกซึ้ง ... คัมภีร์เดียวยังแบ่งแยกเป็นหลายนิกาย ... คำกล่าวยิ่งน้อยยิ่งถูกขยายความ คำกล่าวยิ่งมากยิ่งสร้างความสับสน ... “เป้าหมาย” แม้จะชัดเจน แต่หากผิดหลักผิดฝาก็ยิ่งสร้างปัญหาให้ทับถมทวี เหมือนกับการแกะปมเชือก ไม่ดูให้ดี ก็มีแต่ทำให้ต้องยุ่งเหยิงไปทั้งเส้นทั้งสาย จะตัดทิ้งก็ปนเปื้อน จะไม่โยนก็ผิดชดระคายเคือง ... แต่นั่นก็ไม่ใช่เหตุผลของการปล่อยปละละเว้น เทียวกระโดดโลดเต้นแสวงหาวิชา !!

ที่ “เต็มร้อย” มีแค่หนึ่งเดียวยังเรียนไม่ได้ จะไปหวังให้ตัวเองสามารถเรียนรู้พวก “ไม่เต็มร้อย” ที่มีมากมายมหาศาลได้อย่างไร ?! ... พระท่านถึงบอกว่า “คนฉลาด” จึงเลือกทางธรรมที่เจริญ “คนโง่” จึงไขว่คว้าแสวงหาวิชา ... **เพราะว่าพระชี้เกี้ยวถึงต้องฉลาดเลือก ... รีเปล่า !!?**

Corporate Kung Fu

ถ้าคาถาหรือเวทย์มนต์ศักดิ์สิทธิ์แห่งความสำเร็จนั้นมีเท่าที่วามจริง ๆ พวกเราจะต้องหาอ่านตำราเพื่อศึกษาไปทำระยำตาบอดอะไร? ... **คนขี้เกียจมักจะมีเหตุผลของคนขี้เกียจ !! ...**

จริง ๆ แล้วมันเป็นเรื่องของธรรมชาติที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล หนังสือหนังหาหรือตำราทั้งหลายแหล่ ก็ไม่ต่างอะไรไปกับ “กระบวรท่า” ต่างๆ ในทางหมัดๆ มวยๆ ทั้งท่วงท่าลีลาและจังหวะจะโคนในการเลือกหยิบเลือกใช้อาวุธประจำกายย่อมมีความแตกต่างกันฉันใด ลูกเล่นกลเม็ดของการปฏิบัติงานเพื่อจะประสบความสำเร็จก็ย่อมจะมีได้หลากหลายท่วงทำนองของมัน ขึ้นอยู่กับจังหวะเวลาและสภาวะการณ์ที่แตกต่างกัน ... *ความหลงใหลในสรรพความรู้ของคนเพื่อหวังจะเสริมสร้างกำลังทางความคิดของตนเองนั้น ก็เฉกเช่นเดียวกับคนที่หลงใหลในเคล็ดวิชาตำราหมัดมวยที่หวังจะเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางร่างกายและจิตใจ พวกเพียรฝึกปรือทักษะที่หลากหลายไว้เพื่อเป็นคุณประโยชน์แก่ตนเอง ...* ท่วงท่าและลีลามันจะมีที่ผิดแผกแตกต่าง แต่ทุกค่ายทุกสำนักล้วนก่อเกิดจากรากฐานเดียวกัน ...

สมมุติเช่นให้คนแต่ละคนเดินไต่ไปตามเส้นลวด จังหวะก้าวและการทรงตัวเพื่อรักษาสมดุลทางร่างกายย่อมไม่เหมือนกัน เราไม่อาจกำหนดได้ว่าจะต้องยกแขนขาข้างไหนก่อนหรือหลัง ทั้งไม่อาจกำหนดความสูงต่ำหรือองศาที่แขนขาแต่ละข้างจะต้องโบกโยกไหวไปมา ... การไต่ไปให้ถึงจุดหมายในสภาพที่ไม่บอบสลายทางร่างกายยังเป็นจุดเดียวกันสำหรับทุกๆ คน ... ข้อแนะนำหรือกฎเกณฑ์ปลีกย่อยทั้งหลายจึงแต่จะทำให้ผู้ที่ไต่ลวดลัดสับสนไขว้เขว และไม่มืออิสระทางสมาธิที่เพียงพอต่อการปฏิบัติใดๆ เพื่อไปให้ถึงที่หมายอย่างปลอดภัย ... ทั้งหมดจึงเป็นเรื่องของการศึกษา เป็นเรื่องของการฝึกปรือ เป็นเรื่องของการทักษะความชำนาญที่แต่ละคนจำเป็นจะต้องเสริมสร้างให้กับตนเองด้วยกันทั้งสิ้น ... ไม่ว่าใครก็ไม่อาจให้ความช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำได้ในทุกๆ ขั้นตอน จึงมีแต่ตนเองที่ต้องขวนขวายและบากบั่นพยายามอย่างสม่ำเสมอ ...

โดยส่วนตัวแล้ว ผมถือว่าหนังสือเป็นเพียง “คู่มือแนะนำการใช้งาน” ของสูตรหรือเวทย์มนต์แห่งความสำเร็จที่บอกเล่าไว้เท่านั้น โดยแต่ละเล่มก็จะเป็นเพียง “ตัวอย่าง” ของการประยุกต์ใช้ที่สามารถทำได้หลากหลายวิธีการ ไม่ใช่เรื่องของการตีความสูตรสำเร็จที่ว่ามันให้แตกต่างกันออกไปเป็นคนละเรื่องอย่างเด็ดขาด ... ความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ใครรู้มากกว่าใคร แต่อยู่ที่ใครรู้จักหยิบจับใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากกว่ากันเท่านั้น ... การรู้จักวิธีใช้งาน “เครื่องมือ” และ “อุปกรณ์” ที่หลากหลายกว่า เป็นแต่เพียงเพิ่ม “ทางเลือก” ที่มากกว่าให้กับตัวเองเท่านั้น ไม่ต่างจากพระนารายณ์ใน “รามเกียรติ์” ที่มีอิทธิฤทธิ์ล้นเหลือ แต่ก็เลือกหยิบเลือกใช้เฉพาะเรื่องเฉพาะอย่างที่จะสนองกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการเท่านั้น ไม่ได้ขนเอามาทั้งกะบิทุกๆ ครั้งที่ต้องปฏิบัติงาน ... ถูกมั๊ย?

อย่างไรก็ตาม “ความหลายหลากมากวิชาการ” กับ “สันดานที่เลอะเทอะทุกกระบวรท่า” นั้นไม่ได้มีส่วนใดที่เรียกว่าเกี่ยวข้องกันได้เลย ... มันเป็นเรื่องของคน “ด้อยการศึกษา” ที่รำเรียน

ตำราเฉพาะรูปแบบและตัวอักษร แกว่งไกวโยกไหวไปตามกระแสและแฟชั่น แต่ไม่มี “รากแก้ว” ทางปัญญาไว้ค้ำยันกับพฤติกรรม นับเป็นพวก “สำล่อน” ทางตำราอย่างบ้าคลั่งได้ เท่านั้นเอง ไม่ต่างจากเพียง “กาฝาก” ที่แม้จะมีดอกไม้สวยสดงดงาม แต่ก็เกาะกินและอาศัย ใบบุญของต้นไม้ใหญ่เป็นแหล่งพำนักอาศัย ไม่อาจลงหลักปักฐานที่มั่นคงเพื่อเป็นแบบอย่าง ให้แก่สรรพชีวิตใดๆ

กระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เร่งเร้ารุนแรงมากขึ้นทุกขณะ ได้บีบคั้นสมองเหลวๆ ของใครหลายคนให้ไหลปนไปกับซีรีย์จนวนหมดสิ้น แม้บางครั้งจะดูเหมือนกำลังหยั่งรากแก้วไว้ ให้สีบทอดสู่ลูกหลาน แต่ประจักษ์พยานสุดท้ายคือซีรีย์ที่ออกมาจากทวารหนัก เป็นก้อนสั้นๆ ยาวๆ ที่ขาดตอนไม่มีความต่อเนื่องใดๆ เลย ... ทั้งเหม็นและไร้สาระอย่างที่สุด !!

หมัดมวยต้องหมั่นศึกษาและฝึกปรือเพื่อเพิ่มพูนทักษะ ใ่วว่าแค่ท่องอ่าน ตำราก็จะกลายเป็นสุดยอดปรมาจารย์แห่งยุค พื้นฐานต้องดีจึงมีโอกาส ก้าวหน้าและพัฒนา การฝึกฝนทางปัญญาก็ไม่แตกต่างกัน ... รวดเร็ว ... เร่งร้อน ... แต่ไม่อาจไร้ราก !!

อย่างไรก็ตาม ต้นไม้ใ่วว่าจะมีเพียงราก บ้านเรือนใ่วว่าจะมีแต่เสาเข็มและต่อม่อ วิชาความรู้ก็ เฉกเช่นกัน มีเพียงหลักการแต่ไม่รู้วิธีใช้ก็ไร้ประโยชน์ รู้แต่วิธีใช้แต่ไร้หลักการก็ไม่หนักแน่น มั่นคง ... กำลังภายในต้องอาศัยกระบวนการบ่มเพาะทำจึงจะสามารถเปล่งอานุภาพ กระบวนการที่ไร้กำลัง ย่อมไม่มีพิษสงที่น่าเกรงขาม ... ความผกผันพลิกแพลงไม่อาจพึ่งพาแค่เพียงส่วนเสี้ยว แต่ต้อง สอดประสานกลมกลืนทั้งภายนอกและภายใน ...

สุดยอดแห่งกระบวนการคือไร้กระบวนการ แต่ความไร้กระบวนการต้องเกิดจากการผสมกลมกลืน ทุกสรรพวิชาจนพลิกผันเปลี่ยนแปลงอย่างไร้ขีดจำกัด ... ไม่ใช่เกิดจากความมีดบอดทางปัญญาที่ ลึกแต่ท่องคาถาตามตัวอักษร ... ถ้าพึ่งแค่แกว่งไกวอวี้วจะอย่างไร้จิตสำนึกและวิญญูณ ผลลัพธ์ที่ได้ย่อมไม่มากไปกว่าเหยื่อที่ไหลและซีไคลที่เกรอะกรังเท่านั้น !!

พื้นฐานหลักการต้องหนักแน่น สรรพวิชาการต้องร่ำเรียนแตกฉาน
ไม่ใช่ยึดถือแค่หลักการ แต่มุ่งงำนงำราคาญหมดอาลัยในชีวิต
ไม่ใช่เอาแค่อึดเอาแค่อึด แต่เหลวไหลลั่นคิดไม่มีทิศทาง

โดยเหตุดังกล่าวมาแล้วนี้ *จางซานฟง* จึงเคยปรารภไว้ว่า

“ถ้าทฤษฎีถูกต้อง ความเพียรเป็นต่อ พรสวรรค์เป็นรอง”

Intangible Assets สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้

ภายในขอบปีระยะหลังๆ มาเนี่ย พวกเรามักจะได้ยินได้ฟังศัพท์แสลงใหม่ๆ ทางวิชาการเช่น “ทรัพย์สินทางปัญญา” บ้าง “สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้” บ้าง ... และมีคำเรียกเศรษฐกิจยุคปัจจุบันว่าเป็น “เศรษฐกิจบนฐานความรู้” บ้าง ... ซึ่งทั้งหมดนั้นฝรั่งก็ลอกๆ กันมาให้เราลอกๆ กันต่อเท่านั้นเอง ...

เพราะผมไม่เคยเห็นยุคใดสมัยใดที่จะมี “ไอ้หน้าโง่” คนไหนมันจะสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้จริงๆ ชักรายเหมือนกัน ... พับฝ่าลิเอา ... !!

โดยส่วนตัวแล้ว ผมก็ไม่เห็นว่ามันจะแปลกใหม่อะไร เพราะเป็นเรื่องที่ปรัชญาแบบชาวเอเชียเขาก็รู้กันมาตั้ง “นมยาน” อยู่แล้ว เพียงแต่ฝรั่งตาน้ำข้าวที่บ้าเห่อไปกับกระแสวัตถุนิยมมากกว่า 100 ปี เพิ่งจะพูดสว่างกันเมื่อเทคโนโลยี Internet เข้ามาสบทบาทในชีวิตประจำวันเท่านั้น

แต่จะว่าไปแล้ว ชนชาวเอเชียที่ตูดแหกไปร่ำไปเรียนในถิ่นฐานของชาวป่าชาวดงอย่างฝรั่งมังค่า เพราะตกอกตกใจในความเลิศหรูลึกลับทางวัตถุและอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ก้าวล้ำนำหน้ามาล่าอาณานิคมเมื่อหลายสิบปีก่อน ก็รับเอาวัฒนธรรมระยำตาบอบกลับมาใส่ในจิตวิญญาณเยอะแยะพอสมควร จนในที่สุดพระเจ้าก็เลยหัวแดงๆ ?! ... ทั้งๆ ที่ถิ่นฐานกำเนิดของมนุษยชาติอยู่ในแถบประเทศอัฟริกาในปัจจุบัน !! ... (พระเจ้าจึงหัวแดงไม่ได้ เพราะใน Bible บันทึกไว้ว่า พระองค์ทรงสร้างมนุษย์คนแรกให้มีลักษณะเช่นเดียวกับพระองค์ ... ดังนั้น ... พระเจ้าน่าจะต้องหัวดำอย่างชาวเอเชียเท่านั้น !!) ... นานๆ เข้าก็เลยเกิดความเคยชินที่จะเคารพนับถือฝรั่งเป็นอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ ท่านว่าอะไรมาก็เชื่อไปหมด ท่านจะตอออกมาดีกว่าหอม ท่านจะจอมปลอมแค่ไหนก็ไม่ถือสาหาความ ... เป็นเผ่าพันธุ์ที่น่ารักมาก !!

- ฝรั่งบอกว่าการบริหารจัดการแบบเก่าที่ลอกเราไว้หน้ามันใช้ไม่ได้ ... เราก็อเชื่อ
- ฝรั่งบอกว่าเดี๋ยวนี้ต้องอย่าไปกำหนดรูปแบบอะไรให้มันตายตัว ... เราก็อเอา
- ฝรั่งบอกว่าการทำงานต้องถือหลักยึดหยุ่นไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์ ... เราก็อชอบ
- ฝรั่งบอกว่าความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจมาจากสิ่งที่ไม่มิตัวตน ... เราก็อว่าเจ๋ง
- ฝรั่งบอกว่า “อียังมึงบ่คิดเองบ้างละ กูลีอ่านตำราของมึงมานั่นแล” เราก็อว่า ... ฮ่วย !!

ไอ้ที่โง่ก็โง่ไปแล้ว พวกเราชาวเอเชียเอาพระเจ้าไปย้อมสีผมตั้งหมนานมาแล้ว ทุกวันนี้ก็ได้แต่เชื่อ “ท่านผู้นำ” กันไปอีกหลายชั่วอายุคน ... ไม่รู้ว่าเมื่อไหร่จะฉลาดขึ้นเหมือนกัน ... เพราะอธิปไตยทางตำราถูกฝรั่งมังค่ายึดเอาไปตั้งแต่หนึ่งเอ็กซ์แพร์ระเบิดขนาดหนักนั่นแล้ว ???!!

“หนึ่งเอ็กซ์” คือหัวหอมทางวัฒนธรรมของฝรั่งที่เอาสันดานดิบอย่างสัตว์มาเป็นตัวล่อให้ทั่วทั้งโลกหลงใหล มนุษยชาติส่วนใหญ่ก็เลยกลายเป็น “นนทูก” แห่งศตวรรษที่ 20 ... เพราะพวก “หัวแดง” ถูกเสกให้กลายเป็นสุดยอดปรารถนาต่อสันดานดิบดั้งเดิม ... หลายนๆ คนเลยอยากจะเป็น “หัวแดง” กับเขาด้วย พอสันดานดิบไปรวมตัวกับสันดานเดิมที่ “หลงตัวเอง” ก็เลยแผลงออกมาเป็น “หัวแดงดีกว่าหัวดำ” !! ... วัฒนธรรมฝรั่งจึงนั่งบัลลังค์ปกครองสมองคนมาตั้งแต่นั้น ... นี่คือน “สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้” ของฝรั่ง !! ... (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมภาษาทำอะไรของมันวะ ?!)

แต่ก็อย่าไปดูหมิ่นดูแคลนพวกฝรั่งให้มันมากนัก เราต้องยอมรับอยู่อย่างหนึ่งด้วยว่า พวกเขา ประชาสัมพันธ์ตัวเองอย่างเป็นระบบจริงๆ ไม่ว่าจะ “ตลาดบน” ที่เหนือเข็มขัดขึ้นมา หรือ “ตลาดล่าง” ที่ต่ำกว่าสะดือลงไป ความช่างคิดช่างเขียนช่างบันทึกของพวกเขา ถือได้ว่าเป็นอะไรที่พวกเราควรจะเอาเยี่ยงอย่างไว้บ้าง ความรู้ทางตำราของพวกเขาได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งอย่างต่อเนื่องจริงๆ ซึ่งทำให้พวกเขาใช้เวลาน้อยกว่าในการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่สืบทอดพัฒนาจากเทคโนโลยีเดิมๆ ที่ตัวเองเคยมี ... ผิดแผกแตกต่างจากชาวเอเชียที่มักกลัวว่าลูกศิษย์ลูกหาจะเก่งกว่า ... มีอยู่หลายเรื่องที่เราต้องใช้เวลากลับหัวอายุคนเพียงเพื่อจะเริ่มต้นทำในสิ่งเดิมๆ ที่เคยมีมาแล้วในประวัติศาสตร์ !!

ในกรณีของความรู้ที่ถ่ายทอดกันต่อๆ มาเหล่านี้ ฝรั่งเขาก็ถือว่าเป็น “สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้” เหมือนกัน ... แต่ผมว่าของพวกเราชาวเอเชียต่างหากที่จับต้องไม่ได้จริงๆ เพราะแม่ล้มหายตายจากไปพร้อมๆ กับพวก “แก่แล้วตายเลย” เหล่านั้น ... ซึ่งหากมองในมุมนี้ ก็หมายความว่า ฝรั่งเขาเห็นคุณค่าของความรู้กันตั้งแต่ยุคก่อนๆ มานานมากแล้ว ไม่ใช่เพิ่งจะมาบรรลุแก่นแท้ของความจำเป็นในด้านความรู้เอาช่วงหลังยุค Internet อย่างที่พวกเขาพยายามจะหลอกให้พวกเราเข้าใจกัน !!

เพราะฉะนั้นการที่เราจะพูดว่า “**ความรู้คือขุมอำนาจเพื่อการแข่งขัน**” แม้ว่าจะเท่ที่หลังฝรั่ง แต่ก็ไม่ใช่เรื่องที่เราควรจะเข้าใจว่ามันเป็นเรื่องของแฟชั่น เพราะมันคือความจริงมานานแสนนานแล้ว พวกเราควรจะเลิกฝันเพื่องอย่างโง่ๆ ว่า “เชื่อ” ขนาดอย่างที่พวกเราเป็นอยู่นี้ยังมีหวังที่จะประสบความสำเร็จใดๆ ได้อีก ... แม้ว่าประวัติศาสตร์จะมีบันทึกที่โง่ๆ ไว้หลายหน้า แต่ทุกหน้าก็บันทึกไว้โดยคนที่ฉลาดกว่าทั้งนั้น !!

แล้วก็ฝรั่งอีกนั่นแหละที่จำแนก “สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้” ออกมาหลายประเภท แต่ที่คัดมาจากหนังสือเรื่อง **ZERO SPACE** ของ *Frank Lekanne Deprez* และ *René Tissen* นั้นเขาจำแนกออกมาเฉพาะที่ไม่มีมีการบันทึกมูลค่าใดๆ ไว้ในระบบบัญชีทำการเท่านั้น ... เพราะฉะนั้นก็อย่าไปท่องว่ามีอยู่แค่นี้ละ ผมคัดมาเผยแพร่เพราะมันเกี่ยวข้องกับพวกเราในหลายๆ เรื่องเท่านั้น

1. Skills and Tacit Knowledge
2. Collective Values and Norms
3. Technology and Explicit Knowledge
4. Primary and Management Process
5. Endowments

แปลกันออกมายังไม่รู้ คือว่าจริงๆ ผมอยากให้พยายามนะ เพราะการแปลหนังสือจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยเดี๋ยวนี “หยาบ” มาก คือไม่ใช่หยาบซาลามกสกปรกแบบของผม แต่ผมหมายถึงมันไม่ละเอียดลออเหมือนแต่ก่อน เพราะมันใช้ **software** มาแปลโดยไม่มี การขีดเกลทาทางภาษาที่ดีเท่าที่ควร รูปประโยคจึงมักจะทุเรศทุรัง ถึงจะถูกกว่าหนังสือภาษาอังกฤษเยอะมาก แต่ก็แพงกว่ากระดาษขีดตูดเป็น 100 เท่าน่าจะได้ เพราะมันอ่านไม่รู้เรื่องเลย ... เลวมากครับ !! ... 5 หมวดนั้นถ้าให้ผมแปลก็จะแปลว่าอย่างนี้ ...

1. ทักษะและความรู้ความชำนาญเฉพาะตัว
2. คุณค่าหรือมาตรฐานที่ยึดถือและปฏิบัติร่วมกัน
3. เทคโนโลยีและความรู้ที่สามารถถ่ายทอดให้แก่กันได้
4. กระบวนการปฏิบัติงานและกระบวนการด้านบริหาร
5. สินทรัพย์ทางปัญญาที่สืบทอดต่อๆ กันมา เช่นสิทธิบัตรหรือลิขสิทธิ์ต่างๆ

สมมุติเขาบอกว่าประเทศไทยยากจนบนหลักการของ “เศรษฐกิจบนฐานความรู้” ตามที่แจกแจงมาแค่นี้ ผมก็ถือว่าเราเป็น “เออีโอเปียทางปัญญา” อย่างเขาว่าจริงๆ ... เราชำนาญเป็นพิเศษกับเรื่องพลิกหน้าดินให้กับหอย ช้ำของอย่างเหลือเชื่อกับการค้าน้ำกาม และเชี่ยวชาญในการทุ่มเงินซื้อทีมงานที่ตัวเองไม่เคยคิดที่จะสร้างขึ้นมาจาก (อย่างเช่น Liverpools) ช้ำยังไม่มีสิทธิบัตรใดๆ ที่เป็นของประเทศนอกจากตัวจ๋านำและใบกู้ยืมเงินจากต่างชาติ ... ไม่มีเรื่องไหนที่สอดคล้องกับ 5 ข้อที่ว่ามาข้างต้นเลย เพราะประเทศเราไม่มีช้ำช้อเดียว !!

อย่างเพิ่งเข้าใจผิดว่าผมจะทำตัวเป็น “ชาจร” หรือ “ชาประจำ” กับพวกที่ “บริโภครประเทศ” อยู่ (ดูภาษาที่ใช้ซะก่อนว่าถนัดถนี้กับธุรกิจน้ำกามขนาดไหน) เพราะลำพังแค่ 40 กว่าตัวนั้นไม่ใช่จะทำอะไรให้มันพินาศย่อยยับได้ขนาดนี้ แต่เพราะประชากรอีกเกิน 60 ล้านคนมันก็ “ขึ้นแค้นทางปัญญา” ด้วยเหมือนกัน ... มีธุรกิจเอกชนช้ำก็แห่งที่มองว่าหัวช้อที่ยกมาแค่ 5 หัวช้อนั้นเป็นเรื่องสลักสำคัญ และลงมือสร้างให้มันเป็นสมบัติขององค์ขึ้นมาอย่างทุ่มเทจริงจังๆ บ้าง ?!! ... เดี่ยวก็คิดนอกรอบ เดี่ยวก็บูรณาการ เดี่ยวก็เทคโนโลยี เดี่ยวก็ “หอยอวย” เดี่ยวก็ “หอยอี” เดี่ยวก็ลูกบอล เดี่ยวก็ลูกเต๋า ไม่รู้เมื่อไหร่จะลู่เรื่องลูกกะเป๋มั่งเหมือนกัน ... จะเอาให้มันแน่ๆ ช้ำเรื่องก่อนมาบริโภครประเทศหรือบริโภครประเทศไม่ใ้ใครโวะ ?!!

เรื่องของทักษะความชำนาญผมเขียนถึงมานานมากแล้ว แต่ย้ำกันอีกครั้งอย่างจริงจัง ก็ในเอกสารชุดนี้ ส่วนคุณค่าหรือมาตรฐานที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกันนั้น พูดบ่อยมากแต่อาจจะไม่ค่อยเน้นเป็นเรื่องเป็นราวเฉพาะ เพราะผมจับไปรวมไว้ในเอกสารเรื่อง **Thinking Inside The Box** ที่เน้นย้ำถึงการปฏิบัติงานที่จะต้องมีการระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน ส่วนเทคโนโลยีและความรู้ที่สามารถถ่ายทอดกันได้ยังไม่ต้องพูดถึง ถ้าทัศนคติเกี่ยวกับทักษะและความรู้ยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลง การถ่ายทอดความรู้ก็ทำได้แค่ถ่ายออกมาอย่างเดียว ... หรืออย่างดีก็แค่ “ถ่ายทอดสด” เพื่อโฆษณาหาเสียงไปวันๆ เท่านั้น ... ในกรณีของสิทธิบัตรหรือลิขสิทธิ์ยังไม่ต้องรีบร้อนในตอนนี้อยู่ เพราะไอ้ 4 ตัวแรกยังกระปลกกระเปลี่ยอยู่เลย ... ยกเว้นว่าจะจดสิทธิบัตรความต่ำทรมเอาไว้เพื่อให้โลกทั้งโลกทำเลวๆ อย่างนี้ไม่ได้อีก ก็ถือว่าเป็นการกอบกู้โลกไปเยอะเหมือนกัน ... เลวให้ได้บุญชะหน้อยก็น่าจะแปลกดีนะ ... อย่างนี้ไ้โยถึงจะเรียกว่า “คิดนอกรอบแบบบูรณาการ” ไ้ไ้ไ้ !! ... ที่นี้ละมั้ง ... เลวมาจากนรกขุมไหน หรือจะได้รับโทษหนักหนาสาหัสยังงจากประเทศใดในโลก ก็ยังต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ความเลวให้ประเทศไทย ... ไอ้โฮ ... creative สุดๆ !!

เราอาจจะไม่ต้องเชื่อฝรั่งไปทั้งหมดก็ได้ครับ แต่ผมขอยกหัวช้อพวกนี้มาบันทึกไว้ เพราะอยากให้เราได้เห็นข้อคิดบางอย่าง ทักษะความรู้, มาตรฐานการทำงาน, สิ่งถ่ายทอดสืบต่อ, ระบบระเบียบแบบแผน, และสิทธิบัตร เหล่านี้ถือว่าเป็นเครื่องมือที่จะใช้ในการสู้รบปรบมือกับคู่ต่อสู้ในตลาด ไม่ว่าคู่ต่อสู้เหล่านั้นจะเล็กหรือจะใหญ่โตช้ำแค่ไหนก็ตาม ... พวกเราอาจจะไม่เรียกมันว่า “สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้” เหมือนอย่างฝรั่งเขาก็ได้ ... แต่ทั้งหมดนั้นไม่ใช่เรียกว่า “ช้ำ” อย่างแน่นอน !!

เฮ้อ .. เอาไปขยำทิ้งทำไม?!

ผมน่าจะไม่ใช่นักเขียนชั้นดี น่าจะไม่ใช่นักวิชาการชั้นเลิศ แต่ตำราดีๆ ที่พวกเราอ่านไม่รู้เรื่องก็ เยอะแยะอยู่แล้ว หนังสือดีๆ ที่อ่านแล้วหลับโตนทับกับกองน้ำลายก็ออกจะถมเถ ... ซึ่งเอกสารพวกนี้ก็ไม่ว่าทุกคนอ่านแล้วจะเข้าใจ แต่ผมก็ค่อนข้างมั่นใจว่ามันไม่ชวนให้ใครหลับนอนกับใครหรอก ☺

สมมุติจะเขียนซะสามานย์ขนาดอย่างนี้แล้วยังชวนให้หลับ ผมขอแนะนำให้คิดอย่างนี้ครับว่า มันถูกเขียนขึ้นมาเพื่อตาทุกๆ คนนั่นแหละ ... ฮ่า .. ฮ่า .. ฮ่า .. เพราะเวลาที่คนเราเชื่อว่าโตนคนอื่นด่าแบบที่ตัวเองไม่รู้เรื่อง มันจะมีความมานะพยายามที่จะตีความหมายนั้นให้ได้ ... ขนาดโตนด่าเป็นภาษาอังกฤษยังอุตสาหะเปิด dic. เพื่อจะรู้ว่ามันแปลแคไหนเลย ;-P

มันอาจจะเป็นการสูญเสียพอสมควรกับการเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบภาษาอย่างนี้ เพราะบางคนพอเชื่อว่าตัวเองโตนด่าก็จะพาลหมดอาลัยตายอยากในชีวิตไปเลย แต่ก็มีบางคนที่มี "ฮึด" อย่างเต็มพิกัดที่จะปฏิบัติให้โลกเห็นว่าที่โตนด่ามันไม่ใช่กู ... มันเป็นไปได้ทั้งนั้นครับ ... แต่ผมก็อยากให้พวกที่จะตายนั้นตายไปจริงๆ ละเลย ทรัพย์สินของโลกที่น้อยลงไปทุกวันๆ นั้นจะได้ไม่ต้องผ่านกระบวนการผลิตสิ่งปฏิญ์ในร่างกายของมันอีก ... เปลือง !!

บางคนก็อาจจะอ่านมันให้เป็นเรื่องตลกโปกฮา เสรีจแล้วก็ทิ้งๆ ขว้างๆ มันอย่างไม่สนใจใยดีต่อสติปัญญาของตัวเองอีก นั่นก็เป็นเรื่องของกฎแห่งกรรม เป็นเรื่องของอิทัปปัจจยา ... คนโง่ทุกคนล้วนแล้วแต่มีสาเหตุของความโง่ด้วยกันทั้งสิ้น ... ความรู้เป็นเรื่องที่ถ่ายทอดแก่กันได้ แต่ความฉลาดเป็นเรื่องของตัวใครตัวมัน ...

หลายเรื่องเป็นเรื่องที่อธิบายได้ยาก แต่การจะอธิบายให้น้ำลายกระจ่ายเป็นฟุ้งฝอยก็ไม่ได้ช่วยให้ใครเข้าใจได้มากขึ้น เพราะปัญญาต้องก่อเกิดและเจริญออกมาจากภายในระบบประสาทของแต่ละคนเท่านั้น ไม่ใช่เรื่องที่ใครจะสั่งสอนหรือถ่ายทอดให้แก่ใครได้อย่างแท้จริง ... ต้นไม้ต่างก็ต้องการน้ำและสารอาหาร แต่ที่เติบโตได้ก็ต้องอาศัยธรรมชาติของมันเองเป็นสำคัญ พืชผักเติบโตใหญ่ไม่เหมือนกันไม่ใช่เพราะต่างปุ๋ยต่างน้ำที่รินรด แต่เพราะมันต่างเผ่าพันธุ์กันเองโดยธรรมชาติ ... คุณค่าไม่ใช่อยู่ที่ใครเป็นเงาะ เป็นมังคุด หรือเป็นทุเรียน แต่อยู่ที่มันเป็นของมันดีๆ หรือว่ามันจะยอมเน่าเสียอย่างไร้สาระแคไหนต่างหาก ...

สติปัญญาก็เป็นเช่นต้นไม้ มันต้องการน้ำและต้องการปุ๋ย ... ผมไม่ใช่ "น้ำ" เพราะถือกำเนิดในช่วงชะตาชีวิตที่ขาดธาตุน้ำพอดี ☺ ... ดังนั้น ผมจึงเป็น "ปุ๋ย" ไม่ใช่ปุ๋ยภรณ์ทิพย์ไม่ใช่ปุ๋ยเคมี ... แต่เป็น "ปุ๋ยคอก" ... น่าจะรู้จัก ... มันเป็นสารอาหารที่ทั้งหมื่นทั้งน้ำฉะอืดฉะอมขมขึ้นต่อประสาทการรับรู้ไปตลอดหู-ตา-คอ-จมูก ... แต่ว่า ... แดกดีหนักแล ... ลีบอกให้ !!

Mr. Z., กรุงเทพฯ
17.06.2004